

Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024

Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens

Over VeiligheidNL

VeiligheidNL is hét kenniscentrum voor letselpreventie. Wij zetten ons in om het leven van mensen veilig(er) te maken door veilig gedrag in een veilige omgeving te stimuleren.

Veiligheid is niet vanzelfsprekend. Het is het resultaat van onderzoek, van wetenschap, van interventies, van gedrag. Wij richten ons op de meest voorkomende en meest ernstige letsels, waar preventie belangrijk én mogelijk is. Dit doen we vanuit de thema's Kinderveiligheid, Valpreventie, Gezond gehoor, Sportblessurepreventie, Verkeersveiligheid en Productveiligheid.

We werken in een doelgerichte cyclus aan onderzoek, strategie- en interventieontwikkeling, implementatie en evaluatie. Relevante kennis en inzichten zetten wij om in hoogwaardige gedragsinterventies en slimme veiligheidsoplossingen en we verbinden wetenschappelijke inzichten met de dagelijkse praktijk. En, dat doen we niet alleen. We werken samen met partners en professionals en samen strijden we voor maximale impact.

Voor de monitoring van letsels werken we met ons eigen Letsel Informatie Systeem (LIS). Een uniek systeem dat letsels registreert bij een representatieve steekproef van Spoedeisende Hulpafdelingen van ziekenhuizen in Nederland.

Veiligheid is niet per ongeluk.

Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024

Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens

Rapport 1010
Projectnummer 45.0003/002/001

Branko Olij
Susanne Nijman
Huib Valkenberg

Uitgegeven door
VeiligheidNL
Postbus 75169
1070 AD Amsterdam
www.veiligheid.nl

juni 2024

Inhoudsopgave

	Pagina
Samenvatting	1
Summary	6
1 Inleiding	11
1.1 Doel van het onderzoek	11
1.2 Vergelijking met voorgaande onderzoeken	12
1.3 Gemeentelijk verbod	12
1.4 Leeswijzer	13
2 Kopen en afsteken van vuurwerk	15
2.1 Kopen van vuurwerk	15
2.1.1 Aankoop en budget	15
2.1.2 Locaties van aankoop	16
2.2 Afsteken van vuurwerk	18
2.3 Beschermingsmaatregelen	22
2.3.1 Beschermingsmiddelen	22
2.3.2 Beschermingsmaatregelen bij het zelf afsteken van vuurwerk	23
2.3.3 Beschermingsmaatregelen bij kinderen die vuurwerk afsteken	24
2.4 Vuurwerkresten opruimen	24
2.5 Kwaliteit van vuurwerk	24
3 Kijken naar vuurwerk	26
4 Mening over vuurwerk	28
4.1 Redenen om wel of niet af te steken	28
4.2 Mening over overlast, voorlichting, initiatieven en wet- en regelgeving	28
4.2.1 Mening over overlast	28
4.2.2 Mening over voorlichting	28
4.2.3 Mening over initiatieven	29
4.2.4 Mening over wet- en regelgeving	29
5 Gehoorschade	32
6 Discussie en conclusies	33
7 Verantwoording	39

Bijlage 1 Vragenlijst consumentenpanel	42
Bijlage 2 Tabellenboek	59
Bijlage 3 Afbeeldingen typen vuurwerk	78

Samenvatting

Net als tijdens de jaarwisseling van 2022-2023 mocht er tijdens de jaarwisseling van 2023-2024 oudejaarsvuurwerk worden afgestoken. Om de jaarlijkse ontwikkelingen in letsels als gevolg van vuurwerk in een bredere context te plaatsen, voert VeiligheidNL, met steun van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, jaarlijks onderzoek uit naar vuurwerkaankoop en -gebruik van Nederlandse huishoudens. Het onderzoek is uitgevoerd van 6 tot en met 23 januari 2024 en gaat over de jaarwisseling 2023-2024. Aan een representatieve steekproef van Nederlandse huishoudens (n=2.021, van 20-75 jaar) werden vragen gesteld over het kopen en afsteken van vuurwerk, het kijken naar vuurwerk, de beschermingsmaatregelen die zijn genomen, de kwaliteit van het vuurwerk en de eventuele gehoorschade die is opgelopen. Daarnaast is de mening van respondenten gevraagd over overlast die met vuurwerk gepaard kan gaan, de voorlichting rondom vuurwerk, mogelijke initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen, en wet- en regelgeving.

Kopen en afsteken van vuurwerk

Van de respondenten had een kwart voor de afgelopen jaarwisseling vuurwerk gekocht. Dit is vergelijkbaar met 2022-2023, maar het is nog wel lager dan in 2019-2020 (Figuur 1). Het gemiddelde bedrag dat de vuurwerk kopers uitgaven, is de afgelopen 4 jaarwisselingen gestegen. Het merendeel van de vuurwerk kopers had het bij een officieel verkooppunt van oudejaarsvuurwerk of in een winkel in Nederland gekocht. De afgelopen 4 jaarwisselingen is er een stijgende trend in het percentage respondenten dat vuurwerk in het buitenland heeft gekocht. Er werd in 2023-2024 meer illegaal vuurwerk in het buitenland gekocht dan in 2022-2023.

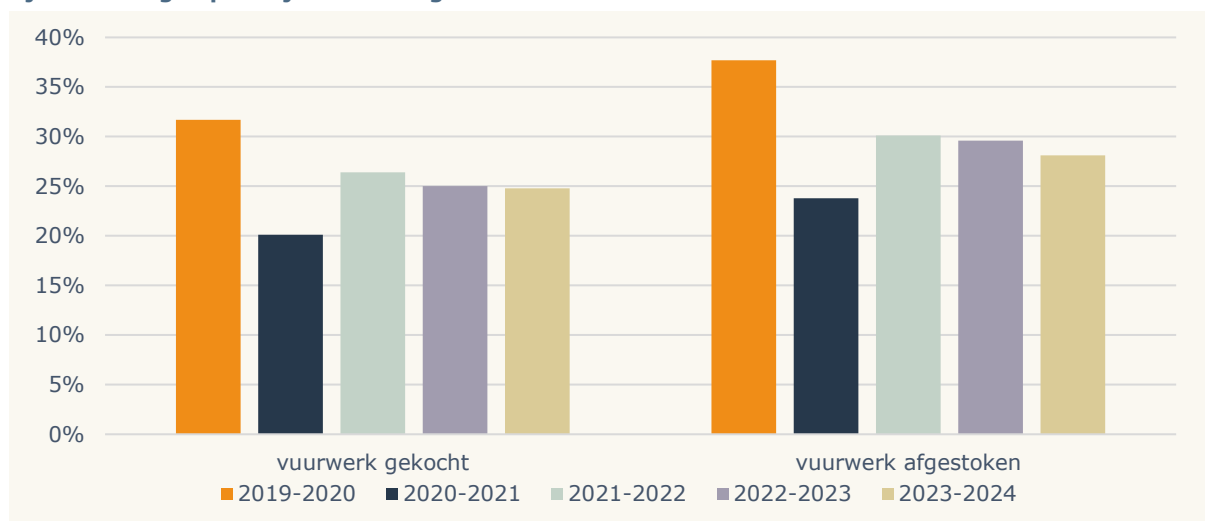
Afgelopen jaarwisseling had 28 procent van de respondenten vuurwerk afgestoken. Dit is vergelijkbaar met 2022-2023 (Figuur 1), maar het is nog wel lager dan in 2019-2020. Van de vuurwerk afstekers had 71 procent fop- en schertsvuurwerk, 62 procent oudejaarsvuurwerk, 11 procent zwaar illegaal vuurwerk¹ en 35 procent overig illegaal vuurwerk² afgestoken. Er werden in 2023-2024 meer vuurpijlen en knalvuurwerk afgestoken dan in 2022-2023, ondanks dat er een verbod is op het afsteken van deze typen vuurwerk.

¹ Zwaar illegaal vuurwerk bestaat uit cobra, lawinepijl, nitraten, mortierbom/shell, vlinderbom/toffee, flowerbed en strijker.

² Overig illegaal vuurwerk bestaat uit single shot/Thunder King, rotje/Kanonslag/Astronaut, ratelband/Chinese rol, vuurpijl, romeinse kaars, babypijltje(s) en overig illegaal vuurwerk.

Figuur 1: Vergelijking tussen het percentage respondenten dat vuurwerk had gekocht en afgestoken tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen*

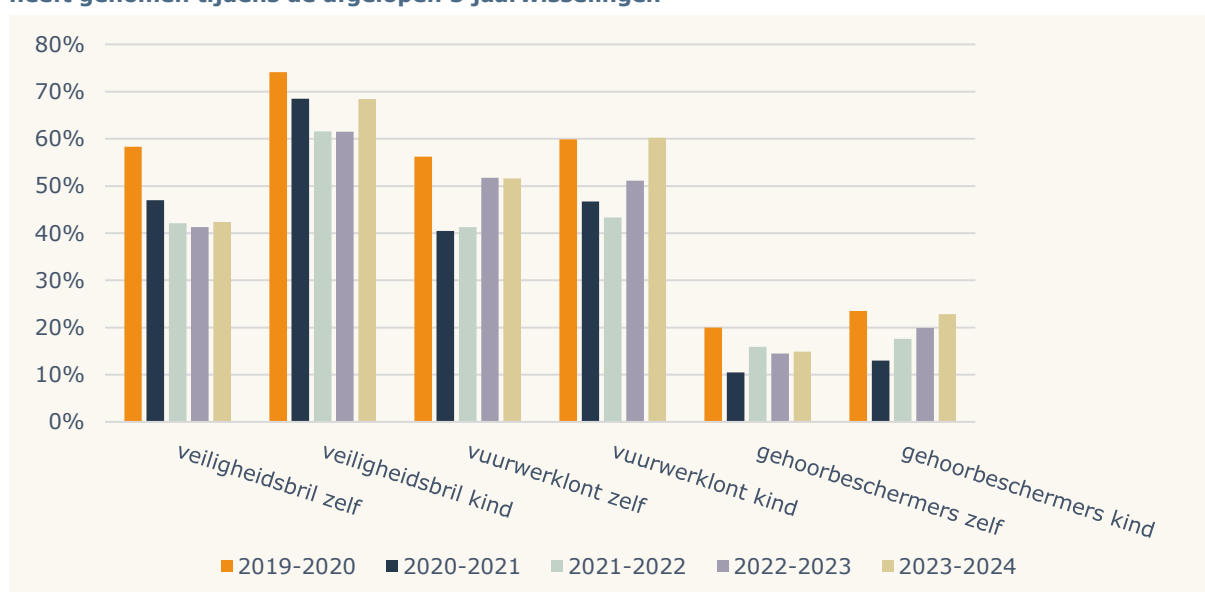

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

* Wegens het coronavirus was er in 2020-2021 en 2021-2022 een vuurwerkverbod.

Vuurwerk afstekers nemen over het algemeen meer beschermingsmaatregelen voor hun kinderen dan voor zichzelf. De afgelopen 5 jaarwisselingen is er een dalende trend in het gebruik van een veiligheidsbril door vuurwerk afstekers (Figuur 2). Er werden in 2023-2024 over het algemeen vaker beschermingsmaatregelen bij kinderen genomen dan in 2022-2023. De afgelopen 4 jaarwisselingen is er een stijgende trend in het dragen van gehoorbeschermers door kinderen. De kwaliteit van het vuurwerk, wat betreft de veiligheid, werd positief beoordeeld door de afstekers.

Figuur 2: Vergelijking tussen het percentage vuurwerk afstekers dat beschermingsmaatregelen heeft genomen tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen

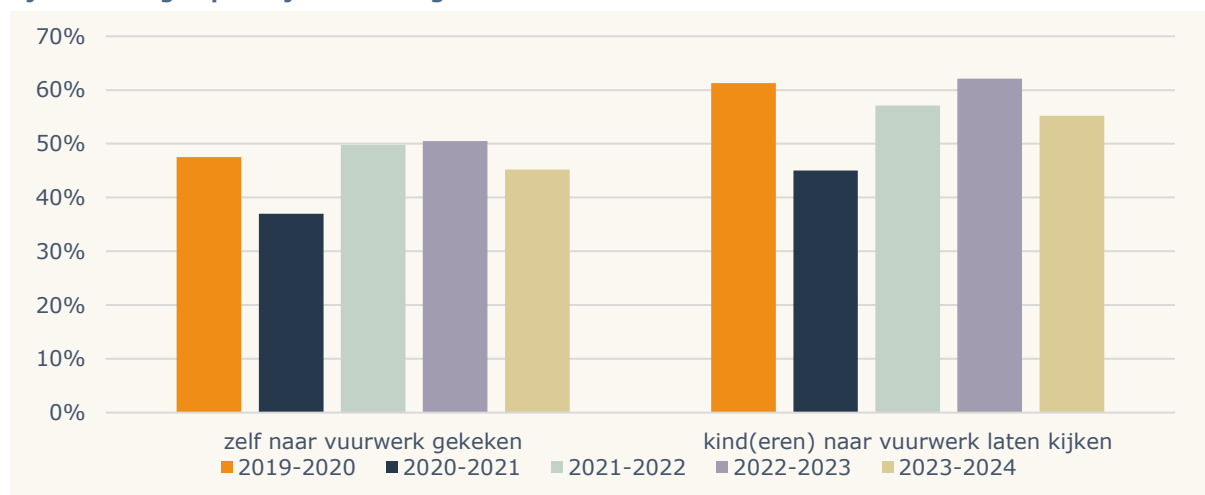
Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

Kijken naar vuurwerk

Van de respondenten en kinderen die zelf geen vuurwerk afstaken, was ongeveer de helft naar buiten gegaan om naar vuurwerk te kijken. Dit is een kleiner deel dan in 2022-2023 (Figuur 3). De afgelopen 5 jaarwisselingen schommelt het percentage respondenten en kinderen wel die buiten vuurwerk keken.

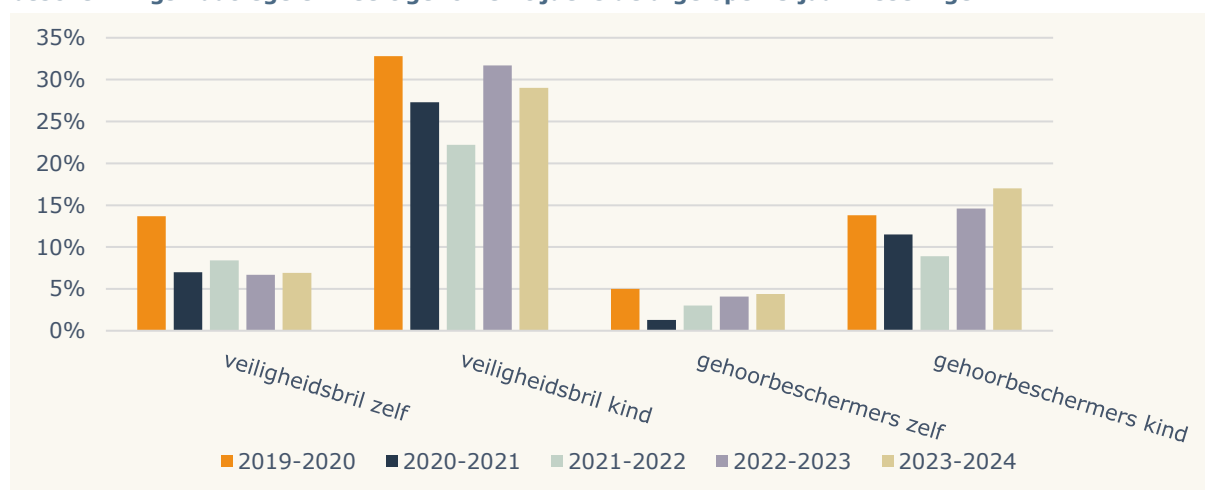
Figuur 3: Vergelijking tussen het percentage respondenten dat buiten vuurwerk heeft gekeken tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen*

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL
* Het gaat hierbij om respondenten die zelf geen vuurwerk afstaken.

De respondenten die afgelopen jaarwisseling buiten vuurwerk keken, namen meer beschermingsmaatregelen voor hun kinderen dan voor zichzelf. Het deel dat zelf beschermingsmaatregelen nam is vergelijkbaar met 2022-2023 (Figuur 4). De afgelopen 5 jaarwisselingen is er wel een dalende trend in 'veiligheidsbril zelf opgezet', en de afgelopen 3 jaarwisselingen is er een stijgende trend in 'gehoorbeschermers door kind gedragen'.

Figuur 4: Vergelijking tussen het percentage respondenten dat buiten vuurwerk heeft gekeken en beschermingsmaatregelen heeft genomen tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen

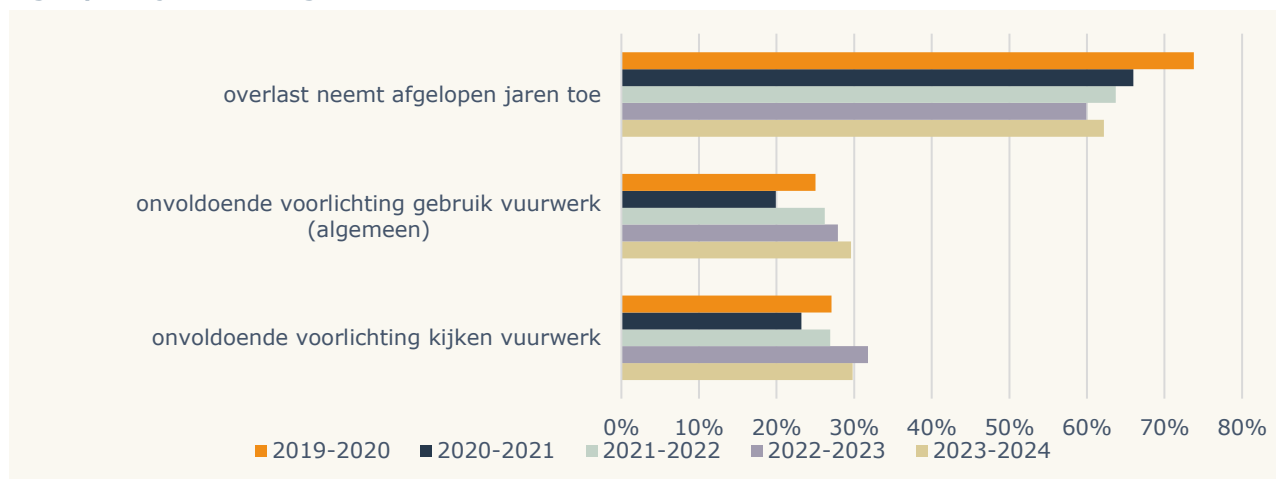
Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

Mening over vuurwerk

Afgelopen jaarwisseling was de mate van ervaren overlast en de tevredenheid over voorlichting over gebruik van vuurwerk vergelijkbaar met 2022-2023 (Figuur 5). De afgelopen 5 jaarwisselingen was er wel een dalende trend in ervaren overlast en een stijgende trend in ontevredenheid over de mate van voorlichting bij gebruik van vuurwerk.

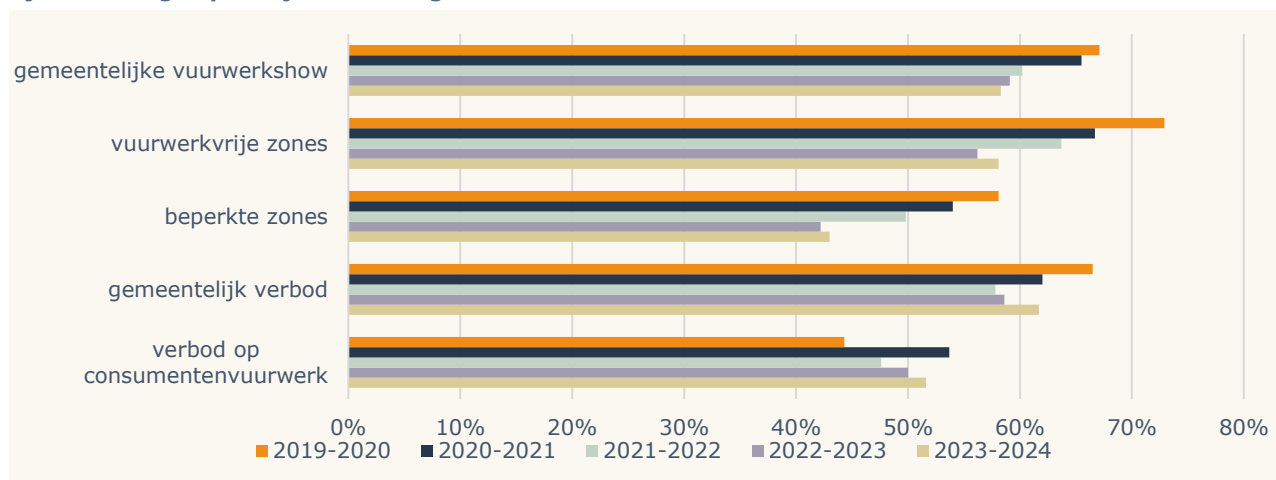
Figuur 5: Vergelijking tussen de mening van respondenten over overlast en voorlichting tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

De mening van respondenten over initiatieven en wet- en regelgeving was afgelopen jaarwisseling vergelijkbaar met 2022-2023 (Figuur 6). Het draagvlak voor initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen is in de afgelopen 5 jaarwisselingen gedaald, maar het draagvlak voor een verbod op consumentenvuurwerk is in die periode toegenomen.

Figuur 6: Vergelijking tussen de mening van respondenten over initiatieven en wet- en regelgeving tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen*

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

* Het gaat hierbij om het percentage respondenten dat voorstander is van het initiatief of de wet- en regelgeving.

Gehoorschade

Zeven procent van de respondenten had afgelopen jaarwisseling last gekregen van tenminste één vorm van gehoorschade door vuurwerk. Dit is vergelijkbaar met 2022-2023 en 2021-2022.

Conclusies

Voor de jaarwisseling 2023-2024 is door evenveel respondenten vuurwerk gekocht en afgestoken als in 2022-2023, maar minder dan in 2019-2020. Het deel van de respondenten dat vuurwerk in het buitenland koopt, is de afgelopen jaren gestegen. Voor veiligheidsbrillen en gehoorbeschermers geldt dat kijkers zichzelf minder beschermen dan afstekers. Het gebruik van een veiligheidsbril bij afstekers en kijkers zelf neemt de afgelopen jaren af. Daarentegen gebruiken steeds meer kinderen gehoorbeschermers. De afgelopen jaren is er dalende trend in ervaren overlast van vuurwerk, maar een stijgende trend in ontevredenheid over de mate van voorlichting bij gebruik van vuurwerk. Het draagvlak voor initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen neemt de afgelopen jaren af, maar het draagvlak voor een verbod op consumentenvuurwerk neemt toe.

Summary

Just like during New Year's Eve 2022-2023, New Year's Eve fireworks could be set off on New Year's Eve 2023-2024. To place the annual developments in injuries caused by fireworks in a broader context, VeiligheidNL, with the support of the Ministry of Infrastructure and Water Management, conducts annual research into the purchasing and use of fireworks by Dutch households. The research was conducted from 6 to 23 January 2024 and covers New Year's Eve 2023-2024. A representative sample of Dutch households (n=2,021, aged 20-75) were asked questions about buying and setting off fireworks, viewing fireworks, the protective measures taken, the quality of the fireworks and any hearing damage that occurred. In addition, respondents were asked about the nuisance that may be associated with fireworks, information regarding fireworks, possible initiatives to prevent fireworks-related injury and damage, and laws and regulations.

Purchasing and setting off fireworks

A quarter of respondents had purchased fireworks before New Year's Eve. This is comparable to 2022-2023, but it is still lower than in 2019-2020 (Figure 1). The average amount spent by those buying fireworks has increased over the past four New Year's Eves.

The majority of those buying fireworks had purchased them from an official New Year's Eve fireworks sales point or in a store in the Netherlands. Over the past four New Year's Eves, there has been an increasing trend in the percentage of respondents who purchased fireworks abroad. More illegal fireworks were purchased abroad in 2023-2024 than in 2022-2023.

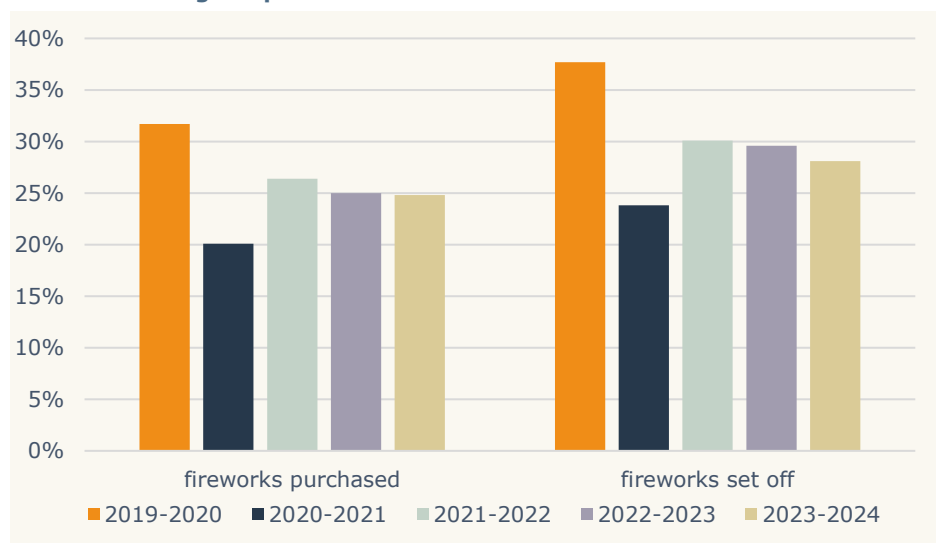
Last New Year's Eve, 28 percent of respondents had set off fireworks. This is comparable to 2022-2023 (Figure 1), but it is still lower than in 2019-2020. Of those who set off fireworks, 71 percent had set off novelty fireworks, 62 percent New Year's Eve fireworks, 11 percent heavy illegal fireworks³ and 35 percent other illegal fireworks⁴. More bottle rockets (*vuurpijlen*) and firecrackers were set off in 2023-2024 than in 2022-2023, despite the fact that there is a ban on setting off these types of fireworks.

³ Heavy illegal fireworks include *cobra*, *lawinepijl*, *nitraten*, *mortierbom/shell*, *vlinderbom/toffee*, *flowerbed* and *strijker*.

⁴ Other illegal fireworks include *single shot/Thunder King*, *rotje/Kanonslag/Astronaut*, *ratelband/Chinese rol*, bottle rockets (*vuurpijlen*), roman candles (*romeinse kaars*), *babypijltje(s)* and other illegal fireworks.

Figure 1: Comparison between the percentage of respondents who had purchased and set off fireworks during the past five New Year's Eves*

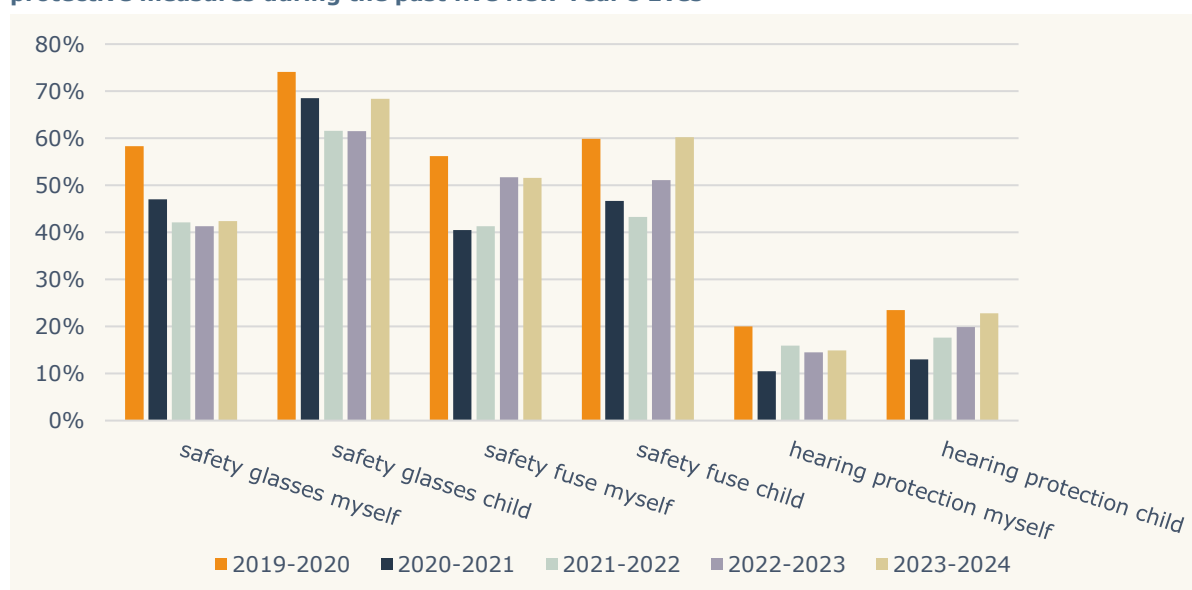

Source: Purchasing and use of fireworks 2019-2024, VeiligheidNL

* Due to the coronavirus, there was a fireworks ban in 2020-2021 and 2021-2022.

People who set off fireworks generally take more protective measures for their children than for themselves. Over the past five years, there has been a decreasing trend in the use of safety glasses among those setting off fireworks (Figure 2). In general, protection measures for children were taken more often in 2023-2024 than in 2022-2023. Over the past four New Year's Eves, there has been an increasing trend in the use of hearing protection by children. The quality of the fireworks, in terms of safety, was positively assessed by those setting them off.

Figure 2: Comparison between the percentage of people setting off fireworks who have taken protective measures during the past five New Year's Eves

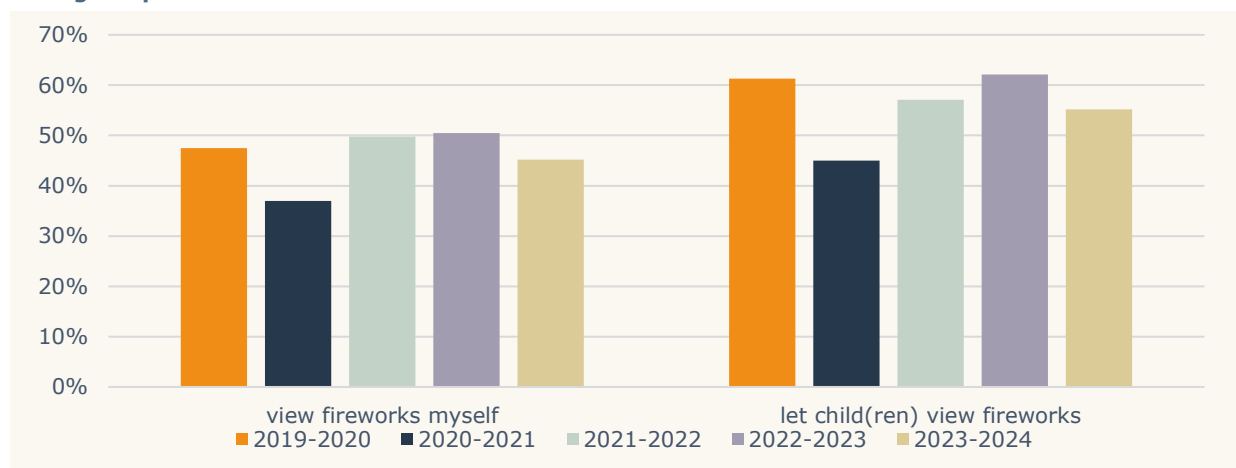
Source: Purchasing and use of fireworks 2019-2024, VeiligheidNL

Viewing fireworks outside

Of the respondents and children who did not set off fireworks themselves, about half had gone outside to view fireworks. This is a smaller percentage than in 2022-2023 (Figure 3). Over the past five New Year's Eves, the percentage of respondents and children who viewed fireworks outside has fluctuated.

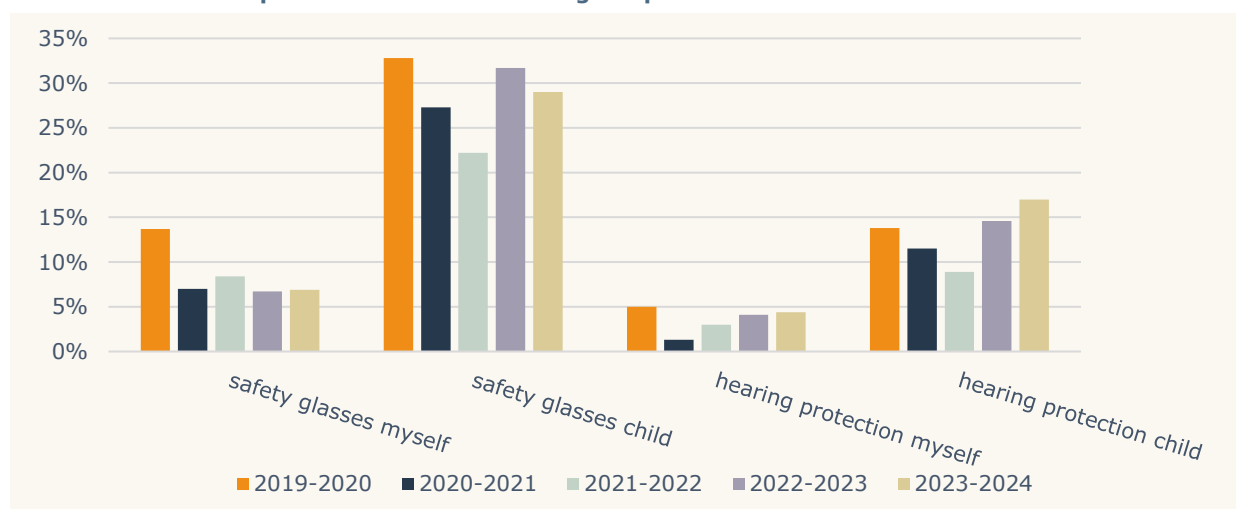
Figure 3: Comparison between the percentage of respondents who viewed fireworks outside during the past five New Year's Eves*

Source: Purchasing and use of fireworks 2019-2024, VeiligheidNL
* This concerns respondents who did not set off fireworks themselves.

Respondents who viewed fireworks outside last New Year's Eve took more protective measures for their children than for themselves. The percentage that took protective measures themselves is comparable to 2022-2023 (Figure 4). Over the past five years there has been a decreasing trend in 'safety glasses worn myself', and over the past three years there has been an increasing trend in 'hearing protection worn by child(ren)'.

Figure 4: Comparison between the percentage of respondents who have viewed fireworks outside and who have taken protective measures during the past five New Year's Eves

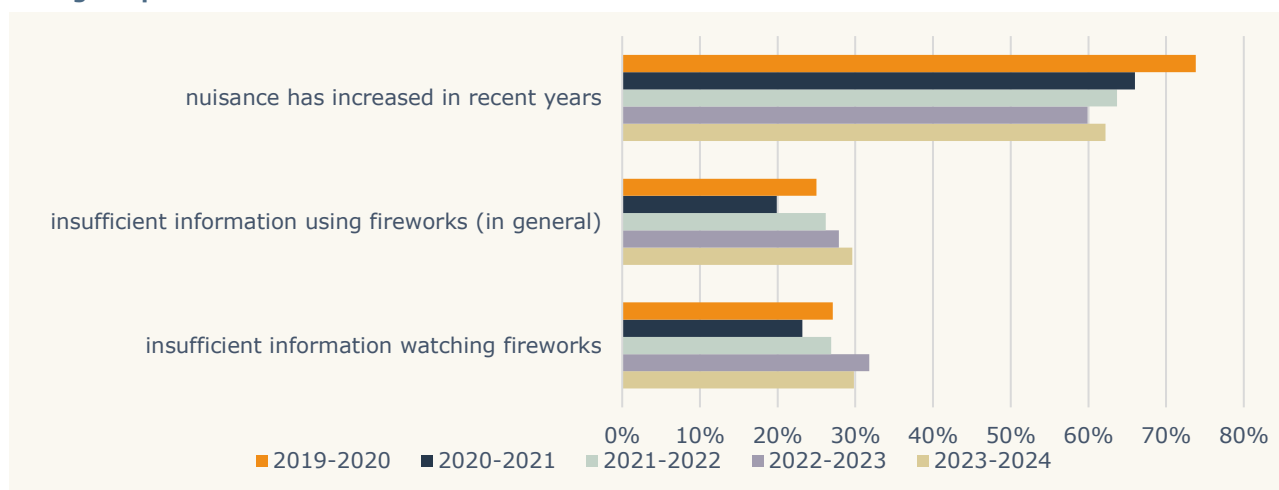
Source: Purchasing and use of fireworks 2019-2024, VeiligheidNL

Opinion regarding fireworks

Last New Year's Eve the level of perceived nuisance and satisfaction with information about the use of fireworks was comparable to 2022-2023 (Figure 5). Over the past five New Year's Eves, there has been a decreasing trend in perceived nuisance and an increasing trend in insufficient information regarding the use of fireworks.

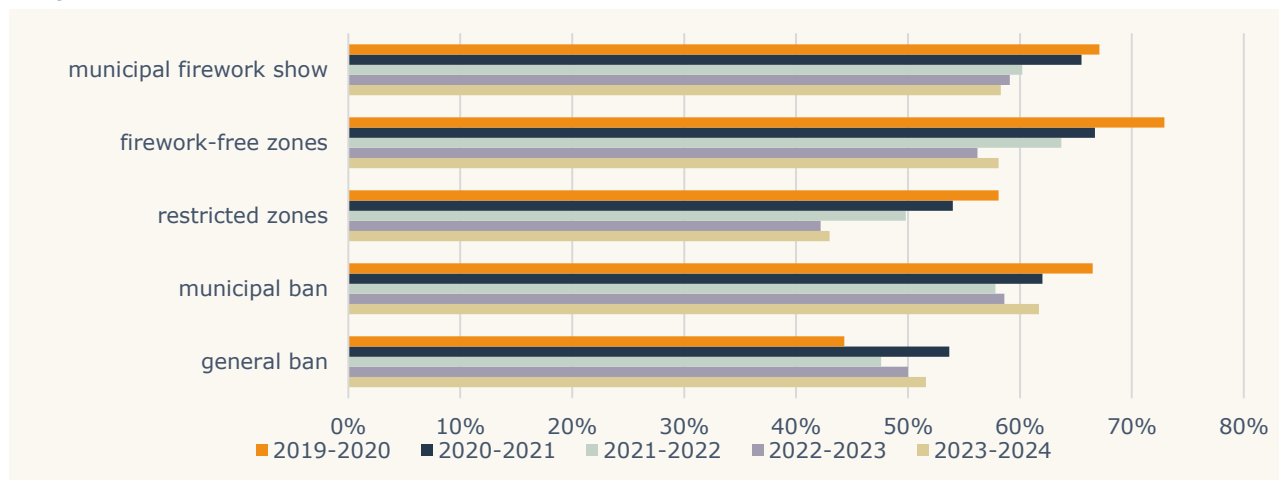
Figure 5: Comparison between the opinion of respondents regarding nuisance and information during the past five New Year's Eves

Source: Purchasing and use of fireworks 2019-2024, VeiligheidNL

The opinion of respondents about initiatives, laws and regulations last New Year's Eve was comparable to 2022-2023 (Figure 6). The support for initiatives to prevent fireworks-related injuries and damage has decreased over the past five years, but support for a general ban on fireworks has increased during that period.

Figure 6: Comparison between respondents' opinions on initiatives, laws and regulations during the past five New Year's Eves*

Source: Purchasing and use of fireworks 2019-2024, VeiligheidNL

* This concerns the percentage of respondents who are in favour of the initiative or the laws and regulations.

Hearing damage

Seven percent of respondents had suffered at least one form of hearing damage from fireworks last New Year's Eve. This is comparable to 2022-2023 and 2021-2022.

Conclusions

For New Year's Eve 2023-2024, just as many respondents bought and set off fireworks as in 2022-2023, but fewer than in 2019-2020. The percentage of respondents who are buying fireworks abroad has increased in recent years. For safety glasses and hearing protection, spectators protect themselves less than those setting off fireworks. The use of safety glasses has decreased in recent years for those setting off and those viewing fireworks. On the other hand, more and more children are using hearing protection. In recent years there has been a downward trend in perceived nuisance from fireworks, but an increasing trend in insufficient information regarding the use of fireworks. Support for initiatives to prevent fireworks-related injuries and damage has decreased in recent years, but support for a general ban on fireworks is increasing.

1 Inleiding

Net als tijdens de jaarwisseling van 2022-2023 mocht er tijdens de jaarwisseling van 2023-2024 oudejaarsvuurwerk worden afgestoken. Jaarlijks presenteert VeiligheidNL, met subsidie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, in de eerste dagen van januari hoeveel en welk type vuurwerkongevallen er afgelopen jaarwisseling hebben plaatsgevonden⁵. In het 2^e kwartaal van 2024 verschijnt ter aanvulling een rapportage over een verdiepend onderzoek naar vuurwerkletsels⁶. Hierbij worden uitgebreidere data over vuurwerkletsels geanalyseerd, onder andere over oorzaken van vuurwerkongevallen en de relatie tussen type vuurwerk en soort letsel.

1.1 Doel van het onderzoek

VeiligheidNL wil de jaarlijkse ontwikkelingen in letsels als gevolg van vuurwerk in een bredere context van aankoop en -gebruik plaatsen, zodat een interpretatie van deze ontwikkelingen beter mogelijk is. Jaarlijks wordt onder een representatieve steekproef van Nederlandse huishoudens het vuurwerkaankoop en -gebruik geïnventariseerd. Binnen dit onderzoek worden onder andere vragen gesteld over het kopen en afsteken van vuurwerk, het kijken naar vuurwerk, de beschermingsmaatregelen die zijn getroffen, de kwaliteit van het vuurwerk en de eventuele gehoorschade die is opgelopen. Daarnaast wordt de mening van respondenten gevraagd over overlast die met vuurwerk gepaard kan gaan, de voorlichting rondom vuurwerk, mogelijke initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen, en wet- en regelgeving. Door jaarlijks het vuurwerkaankoop en -gebruik van Nederlandse huishoudens te inventariseren, is het signaleren van trends mogelijk en kan een bredere duiding van de (trends in) letselcijfers worden gegeven. VeiligheidNL gebruikt de informatie uit dit onderzoek daarnaast in voorlichtingscampagnes gericht op het veilig gebruiken van en kijken naar vuurwerk door kinderen, genaamd 4vuurwerkveilig⁷. Het huidige onderzoek naar vuurwerkaankoop en -gebruik is uitgevoerd van 6 tot en met 23 januari 2024 en heeft betrekking op de jaarwisseling 2023-2024.

De volgende vraagstellingen zijn voor het huidige onderzoek opgesteld:

Kopen en afsteken van vuurwerk

- Welk deel van de respondenten heeft vuurwerk gekocht, hoeveel geld hebben zij daaraan uitgegeven en waar hebben ze het gekocht?
- Welk deel van de respondenten heeft vuurwerk afgestoken, welke typen vuurwerk hebben zij afgestoken en welke hoeveelheden?
- Welke beschermingsmaatregelen hebben respondenten voor zichzelf en voor hun inwonende kind(eren) getroffen bij het afsteken van vuurwerk?
- Wat vonden respondenten van de kwaliteit van het afgestoken legale vuurwerk?

⁵ Valkenberg & Nijman (2024). Ongevallen met vuurwerk – Jaarwisseling 2023-2024. VeiligheidNL, Amsterdam.

⁶ Valkenberg & Nijman (2024). Type vuurwerk en letsel: Jaarwisseling 2023-2024. VeiligheidNL, Amsterdam.

⁷ <https://www.veiligheid.nl/4vuurwerkveilig>

Kijken naar vuurwerk

- o Welk deel van de respondenten is naar buiten gegaan om vuurwerk te kijken en welke beschermingsmaatregelen hebben deze respondenten voor zichzelf en voor hun inwonend(e) kind(eren) getroffen?

Mening over vuurwerk

- o Welke redenen hadden respondenten om wel of niet vuurwerk af te steken?
- o Wat is de mening van respondenten over overlast die met vuurwerk gepaard kan gaan, de voorlichting rondom vuurwerk, mogelijke initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen, en wet- en regelgeving?

Gehoorschade

- o Welk deel van de respondenten heeft gehoorschade opgelopen als gevolg van vuurwerk en welk type gehoorschade werd opgelopen?

1.2 Vergelijking met voorgaande onderzoeken

Binnen het huidige onderzoeksrapport wordt op enkele punten een vergelijking gemaakt met voorgaande onderzoeken, die zijn uitgevoerd in januari 2020, 2021, 2022 en 2023, en betrekking hadden op de jaarwisselingen 2019-2020⁸, 2020-2021⁹, 2021-2022¹⁰ en 2022-2023¹¹. Om de vergelijking mogelijk te maken, zijn in het huidige onderzoek veel dezelfde vragen gesteld als voorgaande jaren. Aangezien er tijdens de jaarwisselingen 2020-2021 en 2021-2022 sprake was van een verbod op het kopen en afsteken van oudejaarsvuurwerk wijken de vragenlijsten deels af. De vergelijking met de resultaten van voorgaande onderzoeken is om die reden op sommige uitkomsten lastig te maken. Waar mogelijk is er een statistische vergelijking gemaakt tussen de resultaten van de jaarwisseling 2023-2024 en de jaarwisseling 2022-2023.

1.3 Gemeentelijk verbod

Tijdens de jaarwisseling 2023-2024 hanteerden 16 gemeenten een verbod op het afsteken van oudejaarsvuurwerk: Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Bloemendaal, Eindhoven, Haarlem, Heemstede, Heumen, Mook & Middelaar, Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Soest, Tilburg, Utrechtse Heuvelrug. Binnen het huidige rapport is er op enkele punten een vergelijking gemaakt tussen vuurwerkaankoop en -gebruik van respondenten die wel of niet woonden in deze gemeenten. Van alle respondenten woonde 24 procent (n=480) in een gemeente met een afsteekverbod. Aan alle vuurwerk afstekers is ook gevraagd in welke gemeente zij vuurwerk hebben afgestoken. Een aanvullende beschrijving van deze groep respondenten staat in hoofdstuk 7 (verantwoording).

⁸ Olij, Nijman, Valkenberg & Blatter (2020). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

⁹ Olij, Nijman, Valkenberg & Blatter (2021). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020-2021 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

¹⁰ Olij, Nijman & Valkenberg (2022). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2021-2022 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

¹¹ Olij, Nijman & Valkenberg (2023). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2022-2023 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

1.4 Leeswijzer

Het huidige onderzoek heeft betrekking op een vragenlijst die door een representatieve steekproef van Nederlandse huishoudens is ingevuld. Aangezien één respondent namens het huishouden de vragenlijst invult, wordt er in het huidige rapport gesproken over 'respondent'. De benaming 'respondent' heeft, bijvoorbeeld bij het kopen en afsteken van vuurwerk, betrekking op het gehele huishouden. Het is belangrijk om er rekening mee te houden dat binnen een huishouden het vuurwerkgedrag en de mening over vuurwerk wel kunnen verschillen.

Binnen het huidige rapport worden verschillende categorisering van typen vuurwerk beschreven. Tabel 1.1 toont hier een overzicht van. Binnen het 'overige vuurwerk' is er een onderscheid gemaakt tussen 'zwaar illegaal vuurwerk'¹² en 'overig illegaal vuurwerk'¹³.

In hoofdstuk 2 tot en met 5 worden resultaten beschreven over het kopen en afsteken van vuurwerk (hoofdstuk 2), het kijken naar vuurwerk (hoofdstuk 3), de mening over vuurwerk (hoofdstuk 4) en gehoorschade (hoofdstuk 5). De discussie en conclusies staan beschreven in hoofdstuk 6, en de verantwoording staat beschreven in hoofdstuk 7. De vragenlijst (Bijlage 1) en het tabellenboek (Bijlage 2) zijn als bijlage toegevoegd. Daarnaast toont Bijlage 3 de afbeeldingen van de verschillende typen vuurwerk die in het huidige onderzoek zijn uitgevraagd. Binnen het huidige onderzoek is letsel ten gevolge van vuurwerk (afgezien van gehoorschade) niet onderzocht. Dit staat in het onderzoeksrapport 'Type vuurwerk en letsel: jaarwisseling 2023-2024' van VeiligheidNL beschreven¹⁴.

¹² Zwaar illegaal vuurwerk bestaat uit cobra, lawinepijl, nitraten, mortierbom/shell, vlinderbom/toffee, flowerbed en strijker.

¹³ Overig illegaal vuurwerk bestaat uit single shot/Thunder King, rotje/Kanonslag/Astronaut, ratelband/Chinese rol, vuurpijl, romeinse kaars, babypijltje(s) en overig illegaal vuurwerk.

¹⁴ Valkenberg & Nijman (2024). Type vuurwerk en letsel: Jaarwisseling 2023-2024. VeiligheidNL, Amsterdam.

Tabel 1.1: Categorisering van typen vuurwerk*

	Fop- en schertsvuurwerk	In Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk	Overig (zwaar illegaal) vuurwerk†	Overig (illegaal) vuurwerk†
Sterretje(s) (F1)	X			
Kleine fontein (F1)	X			
Knetterbal/knetterlint (F1)	X			
Bengaals vuur/fakkel (F1)	X			
Overig fop- en schertsvuurwerk (F1)	X			
(Losse) Cake		X		
Compound/samengesteld vuurwerk		X		
Grote fontein/vulkaan		X		
Mijn		X		
Grondbloem/grondtol/springtol		X		
Overig in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk		X		
Cobra			X	
Lawinepijl			X	
Nitraten			X	
Mortierbom/shell			X	
Vlinderbom/toffee			X	
Flowerbed			X	
Strijker			X	
Single shot/Thunder King				X
Rotje/Kanonslag/Astronaut				X
Ratelband/Chinese rol				X
Vuurpijl				X
Romeinse kaars				X
Babypijltje(s)				X
Overig illegaal vuurwerk				X

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2022-2023, VeiligheidNL

* Carbid is niet in dit overzicht opgenomen, aangezien het officieel geen vuurwerk is. Binnen het onderzoek is wel uitgevraagd in hoeverre respondenten carbid hebben gekocht en afgestoken.

† Dit type vuurwerk is illegaal voor consumenten om te kopen, in bezit te hebben, te vervoeren of af te steken.

2 Kopen en afsteken van vuurwerk

2.1 Kopen van vuurwerk

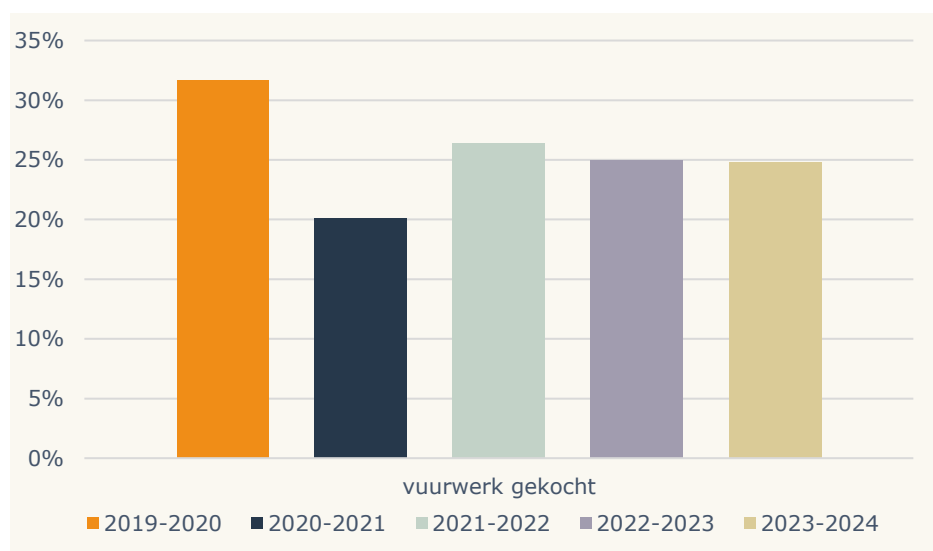
In deze paragraaf staat beschreven welk deel van de respondenten¹⁵ vuurwerk had gekocht voor de afgelopen jaarwisseling, hoeveel geld zij daaraan hebben uitgegeven en waar ze het hebben gekocht.

2.1.1 Aankoop en budget

Van de in totaal 2.021 respondenten had 25 procent (n=501) voor de jaarwisseling 2023-2024 vuurwerk gekocht (Bijlage 2 Tabel 8, Figuur 2.1). Dit percentage is vergelijkbaar met 2022-2023, waarbij ook 25 procent van de respondenten vuurwerk had gekocht (p=0,892), maar het is nog wel lager dan in 2019-2020 (32%).

Van de respondenten die in een gemeente met een afsteekverbod woonden (n=480), had 22 procent vuurwerk gekocht. In de gemeenten zonder verbod had 26 procent vuurwerk gekocht.

Figuur 2.1: Vergelijking tussen het percentage respondenten dat vuurwerk had gekocht tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen*

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

* Wegens het coronavirus was er in 2020-2021 en 2021-2022 een vuurwerkverbod.

Het gemiddelde bedrag dat de vuurwerk kopers uitgaven, was €108, variërend van €1 tot €4.000 (Bijlage 2 Tabel 9)¹⁶. Tabel 2.1 toont een vergelijking tussen het bedrag dat respondenten aan

¹⁵ Zoals beschreven in paragraaf 1.4 heeft hier de benaming 'respondent' betrekking op het gehele huishouden.

¹⁶ Er is uitgevraagd welk bedrag er in totaal aan vuurwerk is uitgegeven. Er is niet uitgevraagd welk bedrag voor de afzonderlijke typen vuurwerk is uitgegeven.

vuurwerk hebben besteed tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen. In de 1^e kolom is er niet gecorrigeerd voor inflatie, maar in de 2^e kolom wel. Uit de tabel blijkt onder andere dat het gemiddelde bedrag dat aan vuurwerk is besteed de afgelopen 4 jaarwisselingen is gestegen.

Tabel 2.1: Vergelijking tussen het bedrag dat respondenten aan vuurwerk hebben besteed tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen

	Gemiddeld (zonder inflatie correctie) (€)	Gemiddeld (met inflatie correctie) (€)*
2019-2020 (n=526)	92	112
2020-2021 (n=305)	57	68
2021-2022 (n=413)	71	83
2022-2023 (n=489)	89	102
2023-2024 (n=501)	108	112

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

* Gecorrigeerd voor situatie in 2024 m.b.v. inflatiecijfers van Centraal Bureau voor de Statistiek.

2.1.2 Locaties van aankoop

Van de vuurwerk kopers (n=501) had 43 procent het bij een officieel verkooppunt van oudejaarsvuurwerk in Nederland gekocht (Bijlage 2 Tabel 10). Daarnaast had 41 procent het in een winkel in Nederland gekocht¹⁷. In totaal had 24 procent van alle vuurwerk kopers het in het buitenland gekocht. Hiervan kocht de meerderheid het vuurwerk in België of Duitsland. Van de vuurwerk kopers die in een gemeente met een afsteekverbod woonden (n=106), had 18 procent vuurwerk in het buitenland gekocht. In de gemeenten zonder verbod (n=389) had 26 procent van de vuurwerk kopers vuurwerk in het buitenland gekocht.

Tabel 2.2 toont een vergelijking tussen de locaties van aankoop tijdens de afgelopen 4 jaarwisselingen¹⁸. Hieruit blijkt onder andere dat, door het tijdelijke verbod op oudejaarsvuurwerk, de verdeling van locaties is veranderd. In 2023-2024 (43%) en 2022-2023 (46%) is er vaker vuurwerk bij een officieel verkooppunt van oudejaarsvuurwerk in Nederland gekocht dan in 2021-2022 (21%) en 2020-2021 (18%). Daarentegen is er in 2023-2024 (41%) en 2022-2023 (40%) minder vuurwerk in een winkel in Nederland gekocht dan in 2021-2022 (58%) en 2020-2021 (67%). Dit komt doordat in 2021-2022 en 2020-2021 – wegens het coronavirus – alleen F1 vuurwerk verkocht mocht worden. De afgelopen 4 jaarwisselingen is er een stijgende trend in het percentage respondenten dat vuurwerk in het buitenland heeft gekocht¹⁹.

¹⁷ Het gaat hierbij met name om winkels, zoals een Action en Hema, waarbij fop- en schertsvuurwerk wordt verkocht.

¹⁸ De resultaten zijn niet te vergelijken met de jaarwisseling 2019-2020, aangezien bij deze vraag toentertijd andere antwoordcategorieën werden gebruikt.

¹⁹ 2023-2024: 24%; 2022-2023: 20%; 2021-2022: 21%; 2020-2021: 17%.

Tabel 2.2: Vergelijking tussen de locaties van aankoop tijdens de afgelopen 4 jaarwisselingen*

	2020-2021 (n=309)	2021-2022 (n=416)	2022-2023 (n=500)	2023-2024 (n=501)
In een officieel verkooppunt van oudejaarsvuurwerk in Nederland	18%	21%	46%	43%
Ik heb het besteld via internet en ik heb het afgehaald bij een officieel verkooppunt van oudejaarsvuurwerk in Nederland	6%	12%	13%	11%
In een winkel in Nederland (bv. Action, Hema)	67%	58%	40%	41%
In een vuurwerkspeciaalzaak in het buitenland	6%	15%	7%	9%
Ik heb het besteld via internet en ik heb het afgehaald bij een vuurwerkspeciaalzaak in het buitenland	2%	4%	2%	2%
In een winkel in het buitenland	11%	6%	13%	15%
Ik heb het besteld via internet en ik heb het thuis laten bezorgen	5%	2%	1%	<1%
Anders	4%	4%	<1%	1%

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020-2024, VeiligheidNL

* Er waren meerdere antwoorden mogelijk, dus het is mogelijk dat respondenten vuurwerk zowel in Nederland als in het buitenland hebben gekocht. De resultaten over de jaarwisseling 2019-2020 zijn in deze tabel niet meegenomen, aangezien bij deze vraag toentertijd andere antwoordcategorieën werden gebruikt.

Van de respondenten die afgelopen jaarwisseling vuurwerk in het buitenland hadden gekocht, had 37 procent fop- en schertsvuurwerk, 78 procent oudejaarsvuurwerk, 31 procent zwaar illegaal vuurwerk en 53 procent overig illegaal vuurwerk gekocht (Bijlage 2 Tabel 11). Van het fop- en schertsvuurwerk werden sterretjes (18%) en een kleine fontein (18%) het vaakst in het buitenland gekocht, en van het oudejaarsvuurwerk werd een (losse) cake (64%) het vaakst gekocht. Van het zwaar illegaal vuurwerk werd een mortierbom/shell (15%) het vaakst gekocht en van overig illegaal vuurwerk werd een vuurpijl (25%) het vaakst gekocht.

Tabel 2.3 toont een vergelijking tussen het type vuurwerk dat tijdens de afgelopen 2 jaarwisselingen in het buitenland werd gekocht²⁰. In 2023-2024 werd er meer zwaar en overig illegaal vuurwerk gekocht in het buitenland dan in 2022-2023.

²⁰ De resultaten zijn niet te vergelijken met de jaarwisseling 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022, aangezien deze vraag toentertijd niet gesteld is.

Tabel 2.3: Vergelijking tussen het type vuurwerk dat tijdens de afgelopen 2 jaarwisselingen in het buitenland werd gekocht*

	2022-2023 (n=100†)	2023-2024 (n=118‡)
Fop- en schertsvuurwerk	48%	37%
In Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk	86%	78%
Overig (illegaal) vuurwerk		
Zwaar illegaal vuurwerk	21%	31%
Overig illegaal vuurwerk	46%	53%

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2022-2024, VeiligheidNL

* Er waren meerdere antwoorden mogelijk. De tabel toont het totaal aantal respondenten dat een bepaald type vuurwerk in het buitenland had gekocht. De resultaten over de jaarwisseling 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022 zijn in deze tabel niet meegenomen, aangezien deze vraag toentertijd niet gesteld is.

† Van alle respondenten (2.002) had 25 procent (n=500) vuurwerk gekocht. Van alle vuurwerk kopers (n=500) had 20 procent (n=100) vuurwerk in het buitenland gekocht.

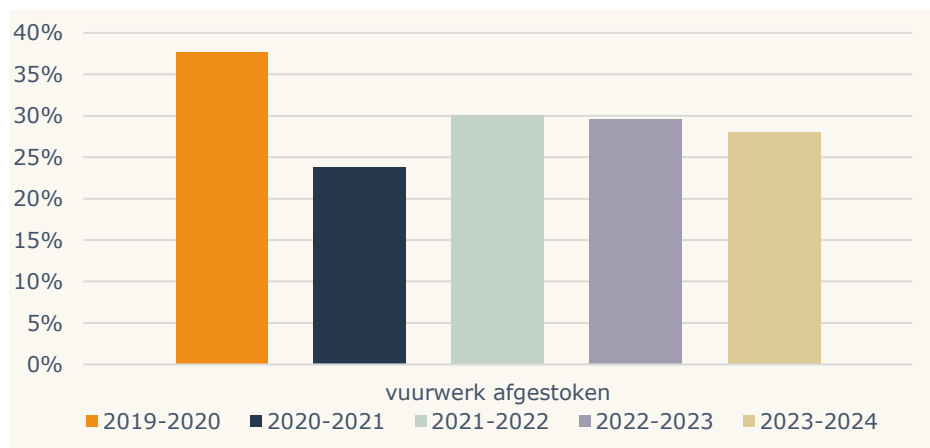
‡ Van alle respondenten (2.021) had 25 procent (n=501) vuurwerk gekocht. Van alle vuurwerk kopers (n=501) had 24 procent (n=118) vuurwerk in het buitenland gekocht.

2.2 Afsteken van vuurwerk

Van alle respondenten had 28 procent (n=567) tijdens de jaarwisseling 2023-2024 vuurwerk afgestoken (Figuur 2.2). Dit percentage is vergelijkbaar met 2022-2023, waarbij 30 procent van de respondenten vuurwerk had gekocht (p=0,273), maar het is nog wel lager dan in 2019-2020 (38%).

Van de respondenten die in een gemeente met een afsteekverbod woonden (n=480), had 28 procent vuurwerk afgestoken. In de gemeenten zonder verbod had ook 28 procent vuurwerk afgestoken.

Figuur 2.2: Vergelijking tussen het percentage respondenten dat vuurwerk had afgestoken tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen*

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

* Wegens het coronavirus was er in 2020-2021 en 2021-2022 een vuurwerkverbod.

Aan alle vuurwerk afstekers is gevraagd in welke gemeente zij vuurwerk hebben afgestoken²¹. Tabel 2.4 toont een vergelijking van de afsteeklocatie tussen vuurwerk afstekers die wel of niet in een gemeente met een afsteekverbod woonden. Driekwart van alle afstekers heeft in hun 'eigen' gemeente vuurwerk afgestoken. Er zijn weinig verschillen tussen de afsteeklocatie van de afstekers die wel of niet in een gemeente met een afsteekverbod woonden.

Tabel 2.4: Vergelijking van de afsteeklocatie tussen vuurwerk afstekers die wel of niet woonden in een gemeente met een afsteekverbod*

	Afstekers woonachtig [‡] in gemeente met afsteekverbod (n=133)	Afstekers woonachtig [‡] in gemeente zonder afsteekverbod (n=425)
In 'eigen' gemeente vuurwerk afgestoken	75%	74%
In andere gemeente vuurwerk afgestoken waar géén verbod gold [†]	17%	20%
In andere gemeente vuurwerk afgestoken waar wel een verbod gold	5%	4%
Onbekend in welke gemeente vuurwerk is afgestoken	3%	2%

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Het gaat hierbij om het afsteken van fop- en schertsvuurwerk, in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk, zwaar illegaal vuurwerk of overig illegaal vuurwerk.

† Het is niet bekend of deze respondenten in een andere gemeente vuurwerk hebben afgestoken vanwege het afsteekverbod.

‡ Van 9 vuurwerk afstekers was onbekend in welke gemeente zij woonden.

Van alle vuurwerk afstekers had 71 procent fop- en schertsvuurwerk, 62 procent oudejaarsvuurwerk, 11 procent zwaar illegaal vuurwerk en 35 procent overig illegaal vuurwerk afgestoken (Bijlage 2 Tabel 15). Van het fop- en schertsvuurwerk werden sterretjes (54%) het vaakst afgestoken en van het oudejaarsvuurwerk werd een (losse) cake (41%) het vaakst afgestoken. Van het zwaar illegaal vuurwerk werden een flowerbed (5%) en een mortierbom/shell (5%) het vaakst afgestoken, en van het overig illegaal vuurwerk werden een single shot/Thunder King (11%) en vuurpijl (14%) het vaakst afgestoken. Het minimum, maximum en gemiddelde aantal dat per type vuurwerk in 2023-2024 werd afgestoken, staat weergegeven in Bijlage 2 Tabel 16.

Tabel 2.5 toont een vergelijking tussen het percentage respondenten dat vuurwerk had afgestoken (per type vuurwerk) tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen. Hieruit blijkt onder andere dat het percentage respondenten dat zwaar illegaal vuurwerk had afgestoken ongeveer gelijk is gebleven. In vergelijking met 2022-2023 is het percentage respondenten dat in 2023-2024 overig illegaal

²¹ Het gaat hierbij om het afsteken van fop- en schertsvuurwerk, in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk, zwaar illegaal vuurwerk of overig illegaal vuurwerk.

vuurwerk had afgestoken, toegenomen. Het gaat hierbij met name om een toename bij single shot/Thunder King, rotje/Kanonslag/Astronaut en vuurpijl, ondanks dat er een verbod is op het afsteken van deze typen vuurwerk.

Van de vuurwerk afstekers die in een gemeente met een afsteekverbod woonden (n=133), had 79 procent fop- en schertsvuurwerk, 51 procent oudejaarsvuurwerk, 12 procent zwaar illegaal vuurwerk en 27 procent overig illegaal vuurwerk afgestoken. In de gemeenten zonder verbod (n=425) had 68 procent fop- en schertsvuurwerk, 66 procent oudejaarsvuurwerk, 11 procent zwaar illegaal vuurwerk en 27 procent overig illegaal vuurwerk afgestoken.

Tabel 2.5: Vergelijking tussen het percentage respondenten dat vuurwerk had afgestoken (per type vuurwerk) tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen*

	2019-2020 (n=625)	2020-2021 (n=366)	2021-2022 (n=474)	2022-2023 (n=593)	2023-2024 (n=567)
Fop- en schertsvuurwerk	-	86%	89%	72%	71%
Sterretje(s) (F1)	34%	75%	71%	53%	54%
Kleine fontein (F1)	-	-	54%	40%	40%
Knetterbal/knetterlint (F1)	-	-	41%	18%	23%
Bengaals vuur/fakkel (F1)	-	-	31%	12%	17%
Overig fop- en schertsvuurwerk	-	21%	5%	2%	2%
In Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk	-	100%‡	44%	57%	62%
(Losse) Cake	36%	12%	13%	34%	41%
Compound/samengesteld vuurwerk	20%	7%	10%	23%	23%
Grote fontein/vulkaan	38%	27%	15%	21%	25%
Mijn	-	7%	6%	5%	6%
Grondbloem/grondtol/springtol	27%	24%	22%	16%	25%
Overig in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk	-	1%	<1%	<1%	-
Zwaar illegaal vuurwerk	8%	10%	14%	10%	11%
Cobra	3%	3%	4%	3%	3%
Lawinepijl	2%	3%	3%	2%	1%
Nitraten	3%	3%	5%	2%	5%
Mortierbom/shell	1%	1%	2%	1%	1%
Vlinderbom/toffee	1%	2%	2%	1%	1%
Flowerbed	-	3%	5%	4%	5%
Strijker	2%	2%	2%	1%	2%
Overig illegaal vuurwerk	63%	31%	29%	25%	35%
Single shot/Thunder King	26%	10%	10%	11%	15%
Rotje/Kanonslag/Astronaut	18%	11%	6%	5%	9%
Ratelband/Chinese rol	9%	4%	3%	4%	5%
Vuurpijl	35%	10%	12%	8%	14%
Romeinse kaars	10%	9%	8%	7%	8%
Babypijltje(s)	6%	8%	6%	4%	4%
Overig illegaal vuurwerk	-	1%	<1%	<1%	<1%
Carbid†	-	-	-	2%	2%

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

* Er waren meerdere antwoorden mogelijk. Niet elk type vuurwerk werd alle 5 de jaarwisselingen (binnen dezelfde categorie) uitgevraagd. In 2019-2020 was er nog geen verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen.

† Carbid is officieel geen vuurwerk. Carbid is alleen tijdens de jaarwisseling 2022-2023 uitgevraagd.

‡ Hierbij kan o.a. verwarring zijn ontstaan tussen een grondtol (F1) en een grondbloem/springtol (F2).

2.3 Beschermingsmaatregelen

In deze paragraaf beschrijven we welke beschermingsmiddelen respondenten hebben gekocht, gekregen of al in hun bezit hadden. Daarnaast geven we een overzicht van welke beschermingsmaatregelen respondenten hebben getroffen bij het afsteken van vuurwerk. Aan de respondenten met inwonend(e) kind(eren) is gevraagd of, en zo ja hoe, zij hun afstekende kind(eren) hebben beschermd.

2.3.1 Beschermingsmiddelen

Van de respondenten die vuurwerk hadden gekocht, had 53 procent al een veiligheidsbril in bezit (Bijlage 2 Tabel 12). Tien procent van de respondenten had voor de afgelopen jaarwisseling een veiligheidsbril gekocht. Ruim een derde (36%) van de respondenten had al gehoorbeschermers in bezit en 4 procent kocht het bij de aankoop van vuurwerk. Een vuurwerklont had 23 procent van de respondenten al in bezit en een kwart (25%) kocht het bij de aankoop van vuurwerk. Tabel 2.6 toont een vergelijking van beschermingsmiddelen tijdens de afgelopen 4 jaarwisselingen²². Hieruit blijkt onder andere dat het percentage respondenten dat beschermingsmiddelen had gekocht, gekregen of in hun bezit had, niet veel is veranderd.

²² De resultaten zijn niet te vergelijken met de jaarwisseling 2019-2020, aangezien de vraag toen op een andere manier werd gesteld en er andere antwoordcategorieën werden gebruikt.

Tabel 2.6: Vergelijking tussen het percentage respondenten dat beschermingsmiddelen had gekocht, gekregen of al in hun bezit had tijdens de afgelopen 4 jaarwisselingen*

	Gekocht	Gekregen	Al in bezit	Niet van toepassing
Veiligheidsbril				
2020-2021 (n=309)	15%	13%	55%	22%
2021-2022 (n=416)	10%	9%	57%	27%
2022-2023 (n=500)	12%	23%	49%	23%
2023-2024 (n=501)	10%	20%	53%	24%
Gehoorbeschermers				
2020-2021 (n=309)	7%	2%	30%	62%
2021-2022 (n=416)	6%	4%	32%	60%
2022-2023 (n=500)	5%	4%	32%	61%
2023-2024 (n=501)	4%	3%	36%	58%
Vuurwerklont				
2020-2021 (n=309)	22%	16%	32%	34%
2021-2022 (n=416)	22%	11%	31%	39%
2022-2023 (n=500)	22%	32%	20%	32%
2023-2024 (n=501)	25%	29%	23%	30%

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020-2024, VeiligheidNL

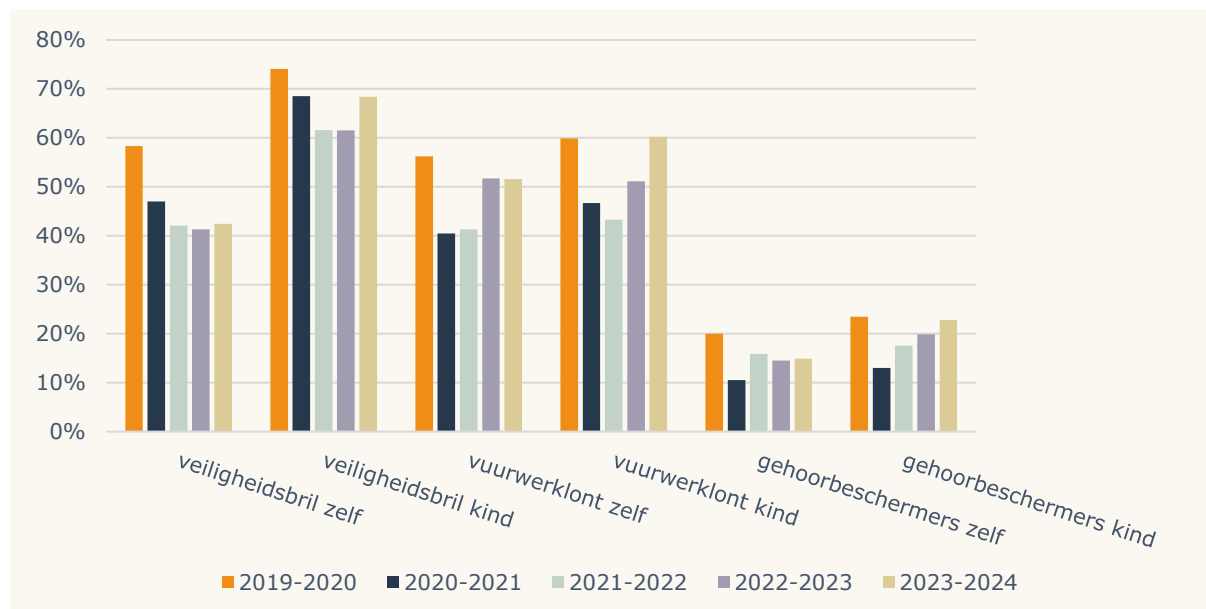
* Er waren meerdere antwoorden mogelijk. De resultaten over de jaarwisseling 2019-2020 zijn in deze tabel niet meegenomen, aangezien de vraag toen op een andere manier werd gesteld en er andere antwoordcategorieën werden gebruikt.

2.3.2 Beschermingsmaatregelen bij het zelf afsteken van vuurwerk

Van alle vuurwerk afstekers, had 42 procent een veiligheidsbril opgezet (Bijlage 2 Tabel 25). Dit percentage is vergelijkbaar met 2022-2023, waarbij 41 procent van de respondenten een veiligheidsbril had opgezet ($p=0,698$). Daarentegen is er de afgelopen 5 jaarwisseling wel een dalende trend zichtbaar. Van de afstekers had 52 procent een vuurwerklont gebruikt, wat vergelijkbaar was in 2022-2023 (52%, $p=0,989$). Gehoorbeschermers werden door 15 procent van de afstekers gedragen, wat vergelijkbaar was in 2022-2023 (15%, $p=0,865$).

Figuur 2.3: Vergelijking tussen het percentage vuurwerk afstekers dat beschermingsmaatregelen heeft genomen tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

2.3.3 Beschermingsmaatregelen bij kinderen die vuurwerk afsteken

De respondenten hadden over het algemeen zelf minder vaak gebruik gemaakt van beschermingsmaatregelen dan hun inwonend(e) kind(eren). Van de respondenten liet 68 procent hun inwonend(e) kind(eren) een veiligheidsbril dragen bij het afsteken van vuurwerk (Bijlage 2 Tabel 26). Dit percentage was vergelijkbaar in 2022-2023 (62%, $p=0,150$; Figuur 2.3). Van de respondenten liet 60 procent hun inwonend(e) kind(eren) een vuurwerkklont gebruiken, wat ook vergelijkbaar was in 2022-2023 (51%, $p=0,068$). Ongeveer een kwart van de respondenten (23%) liet hun inwonend(e) kind(eren) gehoorbeschermers dragen, wat vergelijkbaar was in 2022-2023 (20%, $p=0,482$). De afgelopen 4 jaarwisselingen is er wel een stijgende trend zichtbaar.

2.4 Vuurwerkresten opruimen

Van alle vuurwerk afstekers heeft 70 procent zoveel mogelijk zijn eigen vuurwerkresten opgeruimd (Bijlage 2 Tabel 22). Dit percentage is vergelijkbaar met 2022-2023 (66%, $p=0,107$).

2.5 Kwaliteit van vuurwerk

In deze paragraaf staat beschreven wat vuurwerk afstekers ($n=567$) van de kwaliteit van het vuurwerk, wat betreft de veiligheid, vonden. Hierbij is alleen gevraagd naar de kwaliteit van fop- en schertsvuurwerk, en oudejaarsvuurwerk.

Meer dan 80 procent van de respondenten die sterretjes, Bengaals vuur/fakkelt, overig fop- en schertsvuurwerk, (losse) cake, compound/samengesteld vuurwerk, grote fontein/vulkaan, mijn of grondbloem/grondtol/springtol afstaken, beoordeelden dat type vuurwerk als goed of uitstekend

(Bijlage 2 Tabel 23). Respondenten die een kleine fontein afstaken (n=225), beoordeelden dat type vuurwerk in 20 procent van de gevallen als slecht of matig. Dit kwam onder andere doordat het vuurwerk instabiel was (n=9, Bijlage 2 Tabel 24). Van de respondenten die een knetterbal/knetterlint afstaken (n=132), beoordeelde 24 procent het als slecht of matig. Dit kwam onder andere doordat het vuurwerk niet afging (n=7).

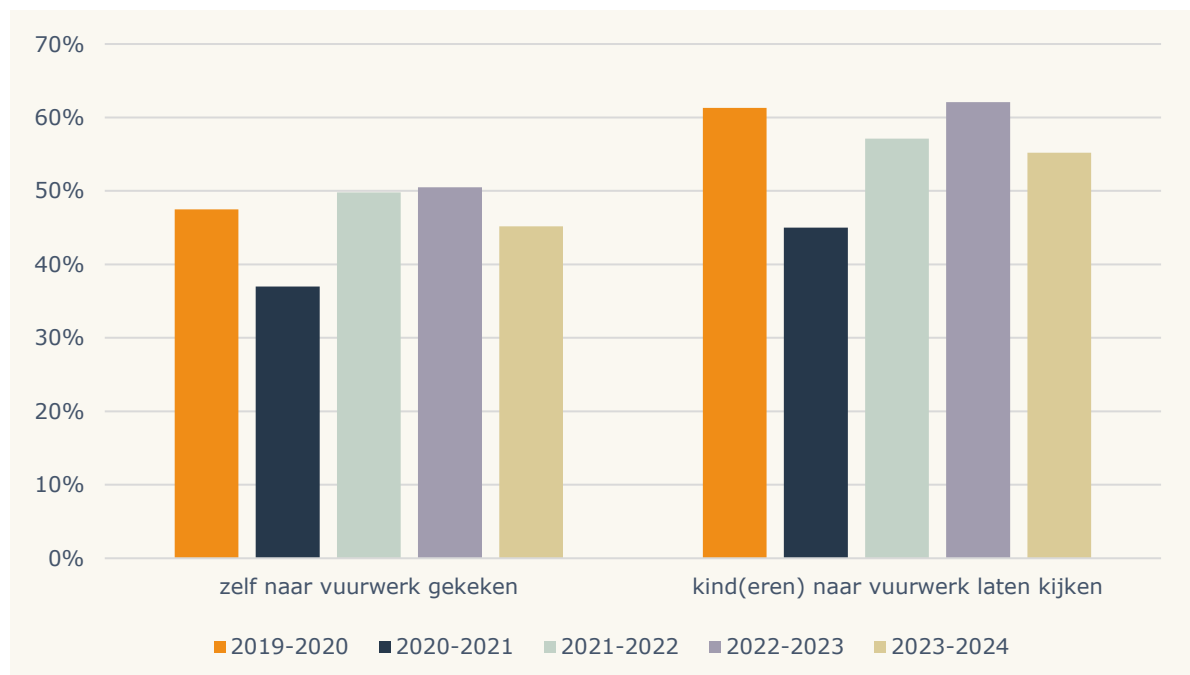

3 Kijken naar vuurwerk

In dit hoofdstuk staat beschreven welk deel van de respondenten naar buiten is gegaan om vuurwerk te kijken, en welke beschermingsmaatregelen men zelf heeft genomen tijdens het kijken naar vuurwerk. Aan de respondenten met inwonend(e) kind(eren) is tevens gevraagd of, en zo ja hoe, zij hun kind(eren) hebben beschermd bij het buiten kijken naar vuurwerk.

Van de respondenten die zelf geen vuurwerk afstaken, was 45 procent naar buiten gegaan om naar vuurwerk te kijken (Bijlage 2 Tabel 20). Dit percentage was significant lager dan in 2022-2023 (51%, $p=0,004$; Figuur 3.1). Van de inwonende kinderen die geen vuurwerk afstaken, was 55 procent naar buiten gegaan om vuurwerk te kijken (Bijlage 2 Tabel 21), wat vergelijkbaar was in 2022-2023 (62%, $p=0,147$). De afgelopen 5 jaarwisselingen schommelt het percentage respondenten en kinderen wel die buiten vuurwerk keken.

Figuur 3.1: Vergelijking tussen het percentage respondenten dat buiten vuurwerk heeft gekeken tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen*

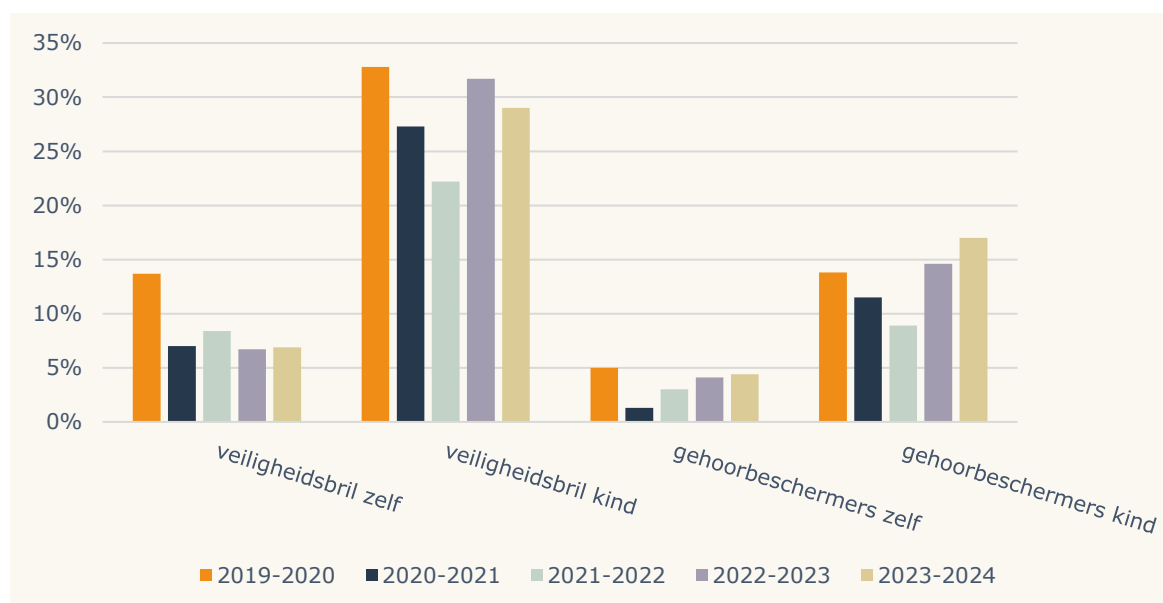
Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

* Het gaat hierbij om respondenten die zelf geen vuurwerk afstaken.

Van de respondenten die buiten naar vuurwerk gingen kijken, had 7 procent een veiligheidsbril opgezet (Bijlage 2 Tabel 27). Dit percentage is vergelijkbaar met 2022-2023 (7%, $p=0,902$; Figuur 3.2). Daarentegen is er de afgelopen 5 jaarwisseling wel een dalende trend zichtbaar. Vier procent van de respondenten had gehoorbeschermers gedragen, wat vergelijkbaar was in 2022-2023 (4%, $p=0,771$).

Figuur 3.2: Vergelijking tussen het percentage respondenten dat buiten vuurwerk heeft gekeken en beschermingsmaatregelen heeft genomen tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

De respondenten hadden over het algemeen zelf minder vaak gebruik gemaakt van beschermingsmaatregelen dan hun inwonend(e) kind(eren). Bijna een derde van de respondenten (29%) liet hun inwonend(e) kind(eren) een veiligheidsbril dragen (Bijlage 2 Tabel 28). Dit percentage was vergelijkbaar in 2022-2023 (32%, $p=0,644$; Figuur 3.2). Zeventien procent liet hun inwonend(e) kind(eren) gehoorbeschermers dragen, wat vergelijkbaar was in 2022-2023 (15%, $p=0,607$). De afgelopen 3 jaarwisselingen is er wel een stijgende trend zichtbaar.

4 Mening over vuurwerk

4.1 Redenen om wel of niet af te steken

Van de vuurwerk afstekers (n=567) gaf 42 procent als belangrijkste reden dat het leuk is voor henzelf, hun partner en/of hun inwonend(e) kind(eren) (Bijlage 2 Tabel 18). Daarnaast vond 22 procent het traditie en vond 17 procent het een belangrijk ritueel om de jaarwisseling te markeren.

Van de respondenten die geen vuurwerk afstaken (n=1.468), gaf 54 procent als belangrijkste reden dat het zonde is van het geld (Bijlage 2 Tabel 19). Veertig procent gaf aan nooit vuurwerk af te steken en 31 procent vond het niet prettig voor (huis)dieren.

4.2 Mening over overlast, voorlichting, initiatieven en wet- en regelgeving

In deze paragraaf staat beschreven wat de mening van alle respondenten (n=2.021) is over overlast die met vuurwerk gepaard kan gaan, de voorlichting rondom vuurwerk, mogelijke initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen, en wet- en regelgeving.

4.2.1 Mening over overlast

Van de respondenten vond 62 procent dat de overlast van vuurwerk de afgelopen jaren toeneemt (Bijlage 2 tabel 37). Dit percentage is vergelijkbaar met 2022-2023 (60%, p=0,142; Figuur 4.1). De afgelopen 5 jaarwisselingen is er wel een dalende trend zichtbaar.

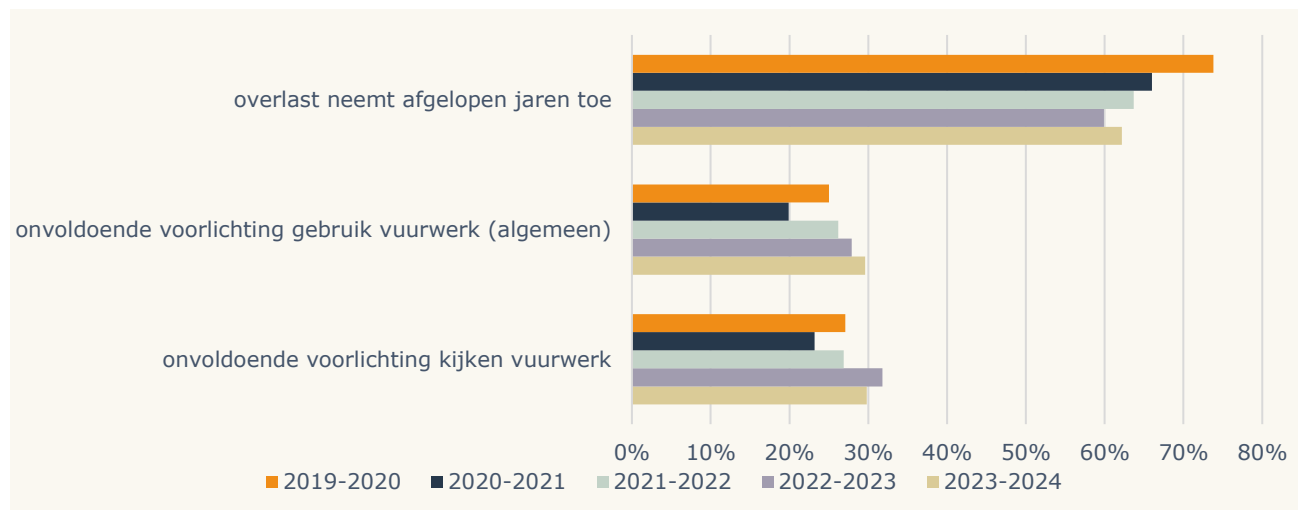
4.2.2 Mening over voorlichting

Ruim een kwart van de respondenten (28%) vond dat er onvoldoende voorlichting bij de *aankoop* was over het *veilig gebruiken* van vuurwerk (Bijlage 2 tabel 30)²³. Daarnaast vond 30 procent dat er *in het algemeen* onvoldoende voorlichting was over het *veilig gebruiken* van vuurwerk (Bijlage 2 Tabel 31). Dit percentage is vergelijkbaar met 2022-2023 (28%, p=0,229; Figuur 4.1), maar er is de afgelopen 5 jaarwisselingen wel een stijgende trend zichtbaar. Bijna een derde van de respondenten (30%) vond dat er onvoldoende voorlichting was over het *veilig kijken* naar vuurwerk (Bijlage 2 Tabel 32), wat vergelijkbaar is met 2022-2023 (32%, p=0,163).

²³ Dit resultaat is niet vergeleken met de afgelopen 4 jaarwisselingen, aangezien deze vraag niet elke jaarwisseling is gesteld.

Figuur 4.1: Vergelijking tussen de mening van respondenten over overlast en voorlichting tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

4.2.3 Mening over initiatieven

Van de respondenten vond 58 procent een gemeentelijke vuurwerkshow een goed alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk (Bijlage 2 Tabel 33). Dit percentage is vergelijkbaar met 2022-2023 (59%, $p=0,627$; Figuur 4.2). Bijna 60 procent van de respondenten (58%) vond het instellen van vuurwerkvrije zones een goede maatregel (Bijlage 2 Tabel 34), wat vergelijkbaar is met 2022-2023 (56%, $p=0,212$). Van de respondenten vond 43 procent het instellen van beperkte zones waar wel vuurwerk mag worden afgestoken een goede maatregel (Bijlage 2 Tabel 35). Dit percentage is vergelijkbaar met 2022-2023 (42%, $p=0,590$), met wederom een dalende trend in de afgelopen. Ondanks dat de mening van respondenten over initiatieven in 2023-2024 vergelijkbaar is met 2022-2023 is er de afgelopen 5 jaarwisselingen wel een dalende trend zichtbaar.

Tabel 4.1 toont een vergelijking van de mening over initiatieven tussen respondenten die wel of niet in een gemeente met een afsteekverbod woonden. Er zijn weinig verschillen tussen de mening van de 2 groepen over een gemeentelijke vuurwerkshow en vuurwerkvrije zones. Daarnaast vonden vooral de respondenten die in een gemeente zonder verbod woonden het instellen van beperkte zones een goed initiatief.

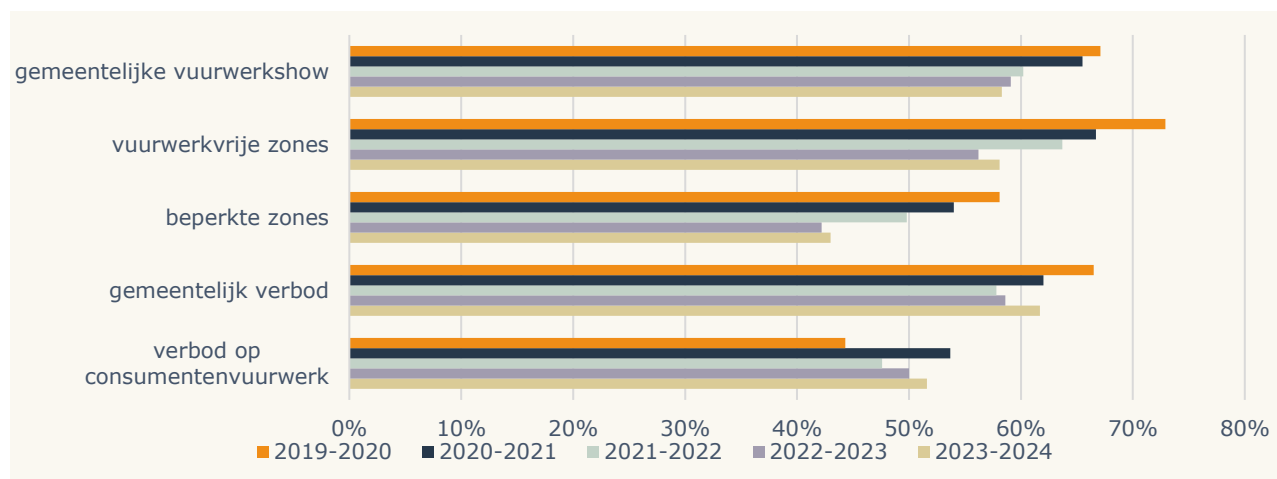
4.2.4 Mening over wet- en regelgeving

Van de respondenten vond 62 procent dat hun gemeente een plaatselijk verbod op vuurwerk moet kunnen instellen (Bijlage 2 Tabel 41). Dit percentage is vergelijkbaar met 2022-2023 (59%, $p=0,047$; Figuur 4.2). Volgens ruim de helft van de respondenten (52%) moet er een verbod op consumentenvuurwerk komen (Bijlage 2 Tabel 38), wat vergelijkbaar is met 2022-2023 (50%, $p=0,339$), maar er is de afgelopen 5 jaarwisselingen wel een stijgende trend zichtbaar. Aan de respondenten die voor een verbod waren ($n=1.042$), is gevraagd welke redenen zij daarvoor

hadden. De meerderheid van de respondenten vond het een goede manier om letsels te voorkomen (67%) en om schade te voorkomen (60%, Bijlage 2 Tabel 39). Daarnaast vond 56 procent het voor de (huis)dieren beter en 47 procent vond het beter voor het milieu. Bij voorgaande metingen werden vergelijkbare antwoorden gegeven.

Figuur 4.2: Vergelijking tussen de mening van respondenten over initiatieven en wet- en regelgeving tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen*

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

* Het gaat hierbij om het percentage respondenten dat voorstander is van het initiatief of de wet- en regelgeving.

Tabel 4.1 toont een vergelijking van de mening over wet- en regelgeving tussen respondenten die wel of niet in een gemeente met een afsteekverbod woonden. Er zijn weinig verschillen tussen de mening van de 2 groepen over een plaatselijk verbod door de gemeente. Daarnaast vonden vooral de respondenten die in een gemeente met verbod woonden een verbod op consumentenvuurwerk een goede maatregel.

Tabel 4.1: Vergelijking van de mening over initiatieven, en wet- en regelgeving tussen respondenten die wel of niet woonden in een gemeente met een afsteekverbod

	'Mee eens' in gemeenten mét verbod (n=480)	'Mee eens' in gemeenten zonder verbod (n=1.509)
Een gemeentelijke vuurwerkshow is een goed alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk	60%	58%
Het instellen van vuurwerkvrije zones is een goede maatregel	56%	59%
Het instellen van beperkte zones waar wel vuurwerk mag worden afgestoken, is een goede maatregel	37%	45%
Mijn gemeente moet een plaatselijk verbod op vuurwerk kunnen instellen	63%	61%
Een verbod op consumentenvuurwerk is een goede maatregel	55%	50%

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2022-2023, VeiligheidNL

De mening van respondenten over enkele andere onderwerpen worden hieronder opgesomd:

- Van de respondenten zei 9 procent volgende jaarwisseling (2024-2025) illegaal vuurwerk te kopen als dan een verbod op consumentenvuurwerk geldt (Bijlage 2 Tabel 40). Dit percentage is vergelijkbaar met 2022-2023 (9%, $p=0,893$).
- Bijna 60 procent van de respondenten (57%) vond dat er onvoldoende gecontroleerd wordt op de aankoop van illegaal vuurwerk (Bijlage 2 Tabel 29), wat vergelijkbaar is met 2022-2023 (56%, $p=0,404$).
- Van de respondenten vond 37 procent dat iedereen zelf moet kunnen beslissen of ze vuurwerk willen afsteken (Bijlage 2 Tabel 36), wat vergelijkbaar is met 2022-2023 (38%, $p=0,515$).
- Bijna 40 procent van de respondenten (39%) zei dat kinderen vanaf 16 jaar (oudejaars)vuurwerk mogen kopen (Bijlage 2 Tabel 42). Van de respondenten zei 34 procent dat kinderen vanaf 16 jaar vuurwerk mogen afsteken (Bijlage 2 Tabel 43)²⁴. De minimumleeftijd van kopen en afsteken hangt af van het soort vuurwerk. Vanaf 16 jaar mag categorie F1 en F2 vuurwerk worden gekocht en afgestoken. Er waren geen verschillen in resultaten tussen respondenten die wel of geen (inwonende) kinderen hadden.

²⁴ Deze resultaten zijn niet vergeleken met de afgelopen 4 jaarwisselingen, aangezien deze vraag toen niet (op dezelfde manier) is gesteld.

5 Gehoorschade

Van de respondenten gaf 3 procent aan afgelopen jaarwisseling last te hebben gekregen van een piep/ruis in de oren, vanwege vuurwerk (Bijlage 2 Tabel 44). Daarnaast gaf 6 procent aan een dof gevoel, last van harde geluiden of vervorming van geluiden te hebben gehad (Bijlage 2 Tabel 45). Twee procent van de respondenten gaf aan het idee gekregen te hebben (vanwege vuurwerk) minder goed te kunnen horen (Bijlage 2 Tabel 46). Van alle respondenten gaf 7 procent aan afgelopen jaarwisseling last te hebben gekregen van tenminste één van bovenstaande vormen van gehoorschade. Bij de meting over 2022-2023 en 2021-2022 werden vergelijkbare antwoorden gegeven²⁵.

²⁵ De resultaten zijn niet te vergelijken met 2020-2021 en 2019-2020, aangezien de vragen toen op een andere manier werden gesteld en er andere antwoordcategorieën werden gebruikt.

6 Discussie en conclusies

Na twee jaarwisselingen (2020-2021 en 2021-2022) waarbij er (wegens het coronavirus) een vuurwerkverbod was, mocht er net als tijdens de jaarwisseling van 2022-2023 weer oudejaarsvuurwerk worden afgestoken. In het huidige onderzoek zijn aan een representatieve steekproef van Nederlandse huishoudens (n=2.021) vragen gesteld over de jaarwisseling 2023-2024, met betrekking tot het kopen en afsteken van vuurwerk, het kijken naar vuurwerk, de beschermingsmaatregelen die zijn getroffen, de kwaliteit van het vuurwerk en de eventuele gehoorschade die is opgelopen. Daarnaast is de mening van respondenten gevraagd over overlast die met vuurwerk gepaard kan gaan, de voorlichting rondom vuurwerk, mogelijke initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen, en wet- en regelgeving. Binnen het huidige onderzoeksrapport wordt op enkele punten een vergelijking gemaakt met voorgaande onderzoeken, die zijn uitgevoerd in januari 2020, 2021, 2022 en 2023, en betrekking hadden op de jaarwisselingen 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022 en 2022-2023. Tabel 6.1 geeft een overzicht van deze vergelijkingen.

Kopen en afsteken van vuurwerk

Van de respondenten had een kwart voor de jaarwisseling 2023-2024 vuurwerk gekocht, wat vergelijkbaar was met 2022-2023, ondanks dat er één verkoopdag minder was dan normaal²⁶. Het deel dat vuurwerk heeft gekocht is nog wel lager dan in 2019-2020 (i.e. de jaarwisseling voordat er een tijdelijk vuurwerkverbod was wegens het coronavirus). De afgelopen 4 jaarwisselingen is er een stijgende trend in het percentage respondenten dat vuurwerk in het buitenland heeft gekocht. Mogelijk heeft dit te maken met het ingestelde verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen (dat in sommige andere (buur)landen nog wel verkrijgbaar is), dat vanaf de jaarwisseling 2022-2023 voor het eerst effectief van kracht was.

In 2023-2024 werd evenveel vuurwerk afgestoken als in 2022-2023, maar het is nog wel lager dan in 2019-2020. Afgelopen jaarwisseling werden meer vuurpijlen en knalvuurwerk afgestoken dan in 2022-2023, ondanks het verbod op het kopen en afsteken van deze typen vuurwerk, en ondanks dat er een afname zichtbaar is in het aantal slachtoffers van vuurwerkletsels door knalvuurwerk of vuurpijlen²⁷.

²⁶ Oudejaarsdag 2023 viel namelijk op een zondag.

²⁷ Valkenberg & Nijman (2024). Type vuurwerk en letsel: Jaarwisseling 2023-2024. VeiligheidNL, Amsterdam.

Het deel afstekers en de afsteeklocatie verschilde niet tussen respondenten die wel of niet woonachtig waren in een gemeente waar een verbod op het afsteken van oudejaarsvuurwerk gold²⁸. Mogelijk is een gebrek aan handhaving hier een verklaring voor²⁹.

Vuurwerk afstekers nemen over het algemeen meer beschermingsmaatregelen voor hun kinderen dan voor zichzelf. De afgelopen 5 jaarwisselingen is er een dalende trend in het gebruik van een veiligheidsbril door afstekers zelf. Daarnaast is er een stijgende trend in het dragen van gehoorbeschermers door kinderen. Een mogelijke verklaring hiervoor is aandacht voor gehoorschade in voorlichtingscampagnes, zoals 4vuurwerkveilig³⁰, en in de media³¹.

Belangrijkste resultaten:

- Evenveel vuurwerk werd in 2023-2024 gekocht en afgestoken als in 2022-2023, maar minder dan in 2019-2020.
- Steeds vaker wordt vuurwerk in het buitenland gekocht.
- Meer knalvuurwerk en vuurpijlen in 2023-2024 afgestoken dan in 2022-2023.
- Het gebruik van een veiligheidsbril door afstekers zelf neemt af.
- Steeds meer kinderen gebruiken (bij vuurwerk afsteken) gehoorbeschermers.

Kijken naar vuurwerk

Van de respondenten en kinderen die zelf geen vuurwerk afstaken, was ongeveer de helft naar buiten gegaan om naar vuurwerk te kijken. Dit is een kleiner deel dan in 2022-2023. De afgelopen 5 jaarwisselingen schommelt het percentage respondenten en kinderen wel die buiten vuurwerk keken.

De respondenten die afgelopen jaarwisseling buiten vuurwerk keken, namen meer beschermingsmaatregelen voor hun kinderen dan voor zichzelf. De afgelopen 5 jaarwisselingen is er een dalende trend in het gebruik van een veiligheidsbril door kijkers zelf, terwijl er een stijgende trend is in het dragen van gehoorbeschermers door kinderen. Voor veiligheidsbrillen en gehoorbeschermers geldt dat kijkers zichzelf minder beschermen dan afstekers, terwijl ruim 4 op 10 slachtoffers van vuurwerkletsels een omstander zijn³². Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de risicoperceptie van kijkers lager is dan van afstekers, of dat er minder (effectieve) voorlichting over beschermingsmaatregelen is voor kijkers dan voor afstekers.

²⁸ Tijdens de jaarwisseling 2023-2024 hanteerden 16 gemeenten een verbod op het afsteken van oudejaarsvuurwerk: Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Bloemendaal, Eindhoven, Haarlem, Heemstede, Heumen, Mook & Middelaar, Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Soest, Tilburg, Utrechtse Heuvelrug. Een aanvullende beschrijving van deze groep respondenten staat in hoofdstuk 7 (verantwoording).

²⁹ NOS (2024). Lokaal vuurwerkverbod wint langzaam terrein, landelijk verbod verder uit beeld. (<https://nos.nl/artikel/2502981-lokaal-vuurwerkverbod-wint-langzaam-terrein-landelijk-verbod-verder-uit-beeld>)

³⁰ <https://www.veiligheid.nl/4vuurwerkveilig>

³¹ Algemeen Dagblad (2023). Ook veel gehoorschade door vuurwerk: 'Eén harde knal kan al dingen in je oor kapotmaken'. (<https://www.ad.nl/binnenland/ook-veel-gehoorschade-door-vuurwerk-een-harde-knal-kan-al-dingen-in-je-oor-kapotmaken~ae419c03/>)

³² Valkenberg & Nijman (2024). Ongevallen met vuurwerk – Jaarwisseling 2023-2024. VeiligheidNL, Amsterdam.

Belangrijkste resultaten:

- Minder vuurwerk kijkers in 2023-2024 dan in 2022-2023, maar afgelopen jaren zijn er schommelingen.
- Het gebruik van een veiligheidsbril door kijkers zelf neemt af.
- Steeds meer kinderen gebruiken (bij vuurwerk kijken) gehoorbeschermers.

Mening over vuurwerk

Afgelopen jaarwisseling was de mate van ervaren overlast en de tevredenheid over voorlichting over gebruik van vuurwerk vergelijkbaar met 2022-2023. De afgelopen 5 jaarwisselingen was er wel een dalende trend in ervaren overlast en een stijgende trend in ontevredenheid over de mate van voorlichting bij gebruik van vuurwerk.

De mening van respondenten over initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen was afgelopen jaarwisseling vergelijkbaar met 2022-2023. Het draagvlak voor deze initiatieven is in de afgelopen 5 jaarwisselingen wel gedaald. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat dit soort initiatieven steeds minder relevant zijn, aangezien steeds meer gemeenten een verbod op het afsteken van oudejaarsvuurwerk invoeren.

Volgens ruim de helft van de respondenten (52%) moet er een verbod op consumentenvuurwerk komen. Het draagvlak voor zo'n verbod is de afgelopen 5 jaarwisselingen toegenomen. Uit een peiling van I&O Research blijkt dat 59 procent in december 2023 voor een vuurwerkverbod was; een lichte daling t.o.v. december 2022 (65%)³³.

Belangrijkste resultaten:

- Ervaren overlast neemt afgelopen jaren af.
- Ontevredenheid over mate van voorlichting over gebruik van vuurwerk neemt toe.
- Het draagvlak voor initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen neemt af.
- Het draagvlak voor een verbod op consumentenvuurwerk neemt toe.

Gehoorschade

Van alle respondenten gaf 7 procent aan afgelopen jaarwisseling last te hebben gekregen van tenminste één vorm van gehoorschade door vuurwerk. Dit is vergelijkbaar met 2022-2023 en 2021-2022.

³³ Ipsos I&O (2023). Nederlanders doorgaans niet op de hoogte van vuurwerkregels in eigen gemeente. (<https://www.ioresearch.nl/actueel/nederlanders-doorgaans-niet-op-de-hoogte-van-vuurwerkregels-in-eigen-gemeente/>)

Belangrijkste resultaat:

- Evenveel gehoorschade door vuurwerk in 2023-2024 als in 2022-2023 en 2021-2022.

Conclusies

Het huidige onderzoek toont aan dat er voor de jaarwisseling 2023-2024 door evenveel respondenten vuurwerk is gekocht en afgestoken als in 2022-2023, maar minder dan in 2019-2020 (i.e. de jaarwisseling voordat er een tijdelijk vuurwerkverbod was wegens het coronavirus). Het deel van de respondenten dat vuurwerk in het buitenland koopt, is de afgelopen jaren gestegen. Voor veiligheidsbrillen en gehoorbeschermers geldt dat kijkers zichzelf minder beschermen dan afstekers. Het gebruik van een veiligheidsbril door afstekers en kijkers zelf neemt de afgelopen jaren af. Daarentegen gebruiken steeds meer kinderen gehoorbeschermers. De afgelopen jaren is er dalende trend in ervaren overlast van vuurwerk, maar een stijgende trend in ontevredenheid over de mate van voorlichting bij gebruik van vuurwerk. Het draagvlak voor initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen neemt de afgelopen jaren af, maar het draagvlak voor een verbod op consumentenvuurwerk neemt toe.

Tabel 6.1: Vergelijking tussen resultaten vuurwerkaankoop en -gebruik tijdens de afgelopen 5 jaarwisselingen

	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	Vershil tussen 2023-2024 en 2022-2023 (p-waarde)*
Vuurwerk gekocht	32%	20%	26%	25%	25%	0,892
Vuurwerk afgestoken	38%	24%	30%	30%	28%	0,273
Buiten zelf naar vuurwerk gekeken (zelf geen vuurwerk afgestoken)	48%	37%	50%	51%	45%	0,004†
Buiten kind(eren) naar vuurwerk laten kijken (zelf geen vuurwerk afgestoken)	61%	45%	57%	62%	55%	0,147
Veiligheidsbril opgezet bij afsteken vuurwerk	58%	47%	42%	41%	42%	0,698
Vuurwerklont gebruikt bij afsteken vuurwerk	56%	41%	41%	52%	52%	0,989
Gehoorbeschermers gedragen bij afsteken vuurwerk	20%	11%	16%	15%	15%	0,865
Inwonend(e) kind(eren) veiligheidsbril laten opzetten bij afsteken vuurwerk	74%	69%	62%	62%	68%	0,150
Inwonend(e) kind(eren) vuurwerklont laten gebruik bij afsteken vuurwerk	60%	47%	43%	51%	60%	0,068
Inwonend(e) kind(eren) gehoorbeschermers laten dragen bij afsteken vuurwerk	24%	13%	18%	20%	23%	0,482
Zoveel mogelijk eigen vuurwerkresten opgeruimd na afsteken	54%	60%	69%	66%	70%	0,107
Veiligheidsbril opgezet bij buiten kijken naar vuurwerk	14%	7%	8%	7%	7%	0,902
Gehoorbeschermers gedragen bij buiten kijken naar vuurwerk	5%	1%	3%	4%	4%	0,771
Inwonend(e) kind(eren) veiligheidsbril laten opzetten bij buiten kijken naar vuurwerk	33%	27%	22%	32%	29%	0,644
Inwonend(e) kind(eren) gehoorbeschermers laten dragen bij buiten kijken naar vuurwerk	14%	12%	9%	15%	17%	0,607
Er wordt onvoldoende gecontroleerd op de aankoop van illegaal vuurwerk	62%	50%	56%	56%	57%	0,404

	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	Verskil tussen 2023-2024 en 2022-2023 (p-waarde)*
Er is onvoldoende voorlichting over het veilig gebruiken van vuurwerk (algemeen)	25%	20%	26%	28%	30%	0,229
Er is onvoldoende voorlichting over het veilig kijken naar vuurwerk	27%	23%	27%	32%	30%	0,163
Een gemeentelijke vuurwerkshow is een goed alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk	67%	66%	60%	59%	58%	0,627
Het instellen van vuurwerkvrije zones is een goede maatregel	73%	67%	64%	56%	58%	0,212
Het instellen van beperkte zones waar wel vuurwerk mag worden afgestoken, is een goede maatregel	58%	54%	50%	42%	43%	0,590
Iedereen moet zelf kunnen beslissen of ze vuurwerk willen afsteken	33%	37%	41%	38%	37%	0,515
De overlast van vuurwerk neemt de afgelopen jaren toe	74%	66%	64%	60%	62%	0,142
Mijn gemeente moet een plaatselijk verbod op vuurwerk kunnen instellen	67%	62%	58%	59%	62%	0,047
Een algeheel vuurwerkverbod is een goede maatregel / er moet een verbod komen op al het consumentenvuurwerk	44%	54%	48%	50%	52%	0,339
Als volgende jaarwisseling een algeheel vuurwerkverbod geldt, dan ga ik illegaal vuurwerk kopen	8%	8%	12%	9%	9%	0,893

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019-2024, VeiligheidNL

* Wanneer de uitkomst van deze test een p-waarde lager dan 0,050 is, wordt er gesproken over een significant verschil tussen de 2 meetmomenten. De p-waarden zijn berekend aan de hand van een Chi-squared test.

† Significant verschil tussen 2 metingen.

7 Verantwoording

Het huidige onderzoek heeft betrekking op een representatieve steekproef van Nederlandse huishoudens, tussen de 20 en 75 jaar. Binnen het onderzoek worden onder andere vragen gesteld over het kopen en afsteken van vuurwerk, het kijken naar vuurwerk, de beschermingsmaatregelen die zijn getroffen, de kwaliteit van het vuurwerk en de eventuele gehoorschade die is opgelopen. Daarnaast is de mening van respondenten gevraagd over overlast die met vuurwerk gepaard kan gaan, de voorlichting rondom vuurwerk, mogelijke initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen, en wet- en regelgeving.

Binnen het huidige onderzoeksrapport wordt op enkele punten een vergelijking gemaakt met voorgaande onderzoeken, die zijn uitgevoerd in januari 2020, 2021, 2022 en 2023, en betrekking hadden op de jaarwisselingen 2019-2020³⁴, 2020-2021³⁵, 2021-2022³⁶ en 2022-2023³⁷. Aangezien er tijdens de jaarwisselingen 2020-2021 en 2021-2022 sprake was van een verbod op het kopen en afsteken van oudejaarsvuurwerk wijken de vragenlijsten deels af. De vergelijking met de resultaten van voorgaande onderzoeken is om die reden op sommige uitkomsten lastig te maken. Waar mogelijk is er een statistische vergelijking gemaakt tussen de resultaten van de jaarwisseling 2023-2024 en de jaarwisseling 2022-2023. Om te berekenen of er sprake was van een significant verschil in de antwoorden tussen de onderzoeken is een Chi-squared test uitgevoerd met het programma SPSS. Wanneer de uitkomst van deze test een p-waarde lager dan 0,050 is, wordt er gesproken over een significant verschil tussen de 2 meetmomenten.

Tijdens de jaarwisseling 2023-2024 hanteerden 16 gemeenten een verbod op het afsteken van oudejaarsvuurwerk: Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Bloemendaal, Eindhoven, Haarlem, Heemstede, Heumen, Mook & Middelaar, Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Soest, Tilburg, Utrechtse Heuvelrug. Binnen deze gemeenten was het wel mogelijk om vuurwerk te kopen, maar niet om het af te steken. De gemeenten hebben er zelf voor gekozen om wel of niet een vuurwerkverbod te hanteren. Van alle respondenten woonde 24 procent (n=480) in een gemeente met een afsteekverbod. Tabel 7.1 toont het aantal respondenten en inwoners van gemeenten met wel of geen verbod.

³⁴ Olij, Nijman, Valkenberg & Blatter (2020). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

³⁵ Olij, Nijman, Valkenberg & Blatter (2021). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020-2021 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

³⁶ Olij, Nijman & Valkenberg (2022). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2021-2022 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

³⁷ Olij, Nijman & Valkenberg (2023). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2022-2023 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

Tabel 7.1: Aantal respondenten en inwoners van gemeenten met wel of geen afsteekverbod tijdens de jaarwisseling 2023-2024

Gemeente	Aantal respondenten	Percentage respondenten	Aantal inwoners*	Percentage inwoners*
Gemeenten mét een verbod	480	24	2.395.097	18
Amersfoort	76	4	117.043	1
Amsterdam	199	10	723.133	6
Apeldoorn	8	<1	123.340	1
Arnhem	18	1	125.859	1
Bloemendaal	1	<1	16.022	<1
Eindhoven	21	1	185.958	1
Haarlem	19	1	122.135	1
Heemstede	3	<1	18.835	<1
Heumen	1	<1	12.288	<1
Mook & Middelaar	0	0	6.033	<1
Nijmegen	10	1	141.485	1
Rotterdam	81	4	500.182	4
Schiedam	5	<1	60.243	1
Soest	8	<1	34.287	<1
Tilburg	26	1	172.762	1
Utrechtse Heuvelrug	4	<1	35.492	<1
Gemeenten zonder een verbod	1.509	75	10.793.119	82
Onbekend	32	2	0	0
Totaal	2.021	1001	13.188.216	100

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2022-2023, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2022, Centraal Bureau voor de Statistiek

* Het gaat hierbij om het aantal/percentage inwoners van 20-80 jaar (op 1 januari 2023).

Binnen het huidige rapport is er op enkele punten een vergelijking gemaakt tussen vuurwerkaankoop en -gebruik van respondenten die wel of niet woonachtig waren in de gemeenten met een verbod, in 2023-2024. Aan alle vuurwerk afstekers is ook gevraagd in welke gemeente zij vuurwerk hebben afgestoken.

De vragenlijst van het onderzoek is opgesteld door VeiligheidNL en is van 6 tot en met 23 januari 2024 uitgezet door Norstat. Voor de deelname aan het onderzoek ontvingen de respondenten een vergoeding in de vorm van spaarpunten die inwisselbaar zijn voor cadeaubonnen. De steekproef van Nederlandse huishoudens is representatief op basis van het geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en op de stedelijkheid van de woonplaats. De vragenlijst is ingevuld door 2.021 respondenten,

waarvan 501 respondenten vuurwerk hebben gekocht en 567 respondenten vuurwerk hebben afgestoken. Van de respondenten heeft 79 procent (n=1.594) aangegeven dat we in de toekomst contact met hen mogen opnemen voor aanvullende vragen.

Het databestand is op een aantal punten opgeschoond. Respondenten hadden bijvoorbeeld bij een aantal vragen de mogelijkheid om 'anders, namelijk' te antwoorden. Vervolgens kon er een antwoord in een open tekstveld worden gegeven. Als het antwoord in het open tekstveld overeenkwam met een van de antwoordmogelijkheden, werd dit gehercodeerd. In het tabellenboek (bijlage 2) staat er per tabel omschreven of en wat voor opschoning er is gedaan.

Een 1^e inventarisatie over vuurwerkaankoop en -gebruik is uitgevoerd rond de jaarwisseling van 2017-2018, eind 2017. In die vragenlijst werd zowel teruggeblikt op de jaarwisseling van 2016-2017 als vooruitgeblikt op de jaarwisseling van 2017-2018. Vervolgens is begin 2019 een 2^e onderzoek uitgevoerd, waarbij werd teruggeblikt op de jaarwisseling 2018-2019³⁸. Begin 2020 is een 3^e onderzoek uitgevoerd, waarbij werd teruggeblikt op de jaarwisseling 2019-2020³⁹. Een 4^e onderzoek is begin 2021 uitgevoerd, waarbij werd teruggeblikt op de jaarwisseling 2020-2021⁴⁰. Begin 2022 is een 5^e onderzoek uitgevoerd, waarbij werd teruggeblikt op de jaarwisseling 2021-2022⁴¹. Een 6^e onderzoek is begin 2023 uitgevoerd, waarbij werd teruggeblikt op de jaarwisseling 2022-2023⁴². Binnen het huidige onderzoeksrapport beperken we ons tot vergelijkingen vanaf de jaarwisseling 2019-2020. De vragenlijsten die voor die tijd zijn gebruikt, zijn namelijk niet goed te vergelijken met de vragenlijsten vanaf 2019-2020.

³⁸ van der Veer, Nijman, Valkenberg & Blatter (2019). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

³⁹ Olij, Nijman, Valkenberg & Blatter (2020). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

⁴⁰ Olij, Nijman, Valkenberg & Blatter (2021). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020-2021 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

⁴¹ Olij, Nijman & Valkenberg (2022). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2021-2022 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

⁴² Olij, Nijman & Valkenberg (2023). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2022-2023 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

Bijlage 1 Vragenlijst consumentenpanel

Inleiding

Beste respondent,

VeiligheidNL voert een landelijk onderzoek uit naar vuurwerk aankoop- en gebruik rondom de jaarwisseling 2023-2024. Het gaat hierbij ook om fop- en schertsvuurwerk, zoals sterretjes. We willen graag inzicht krijgen in uw aankoop- en afsteekgedrag.

Daarnaast vragen we uw mening over enkele algemene vuurwerkmaatregelen.

Het invullen van de vragenlijst duurt maximaal 5-10 minuten.

Vragen over uw achtergrondkenmerken

[Alle respondenten]

1. Wat is uw geslacht?

- Man
- Vrouw
- Anders/overig
- Wil ik niet zeggen

[Alle respondenten]

2. Wat is uw leeftijd?

.....

[Alle respondenten]

3. Wat is uw hoogste voltooide opleiding?

- Basisonderwijs
- Lbo/vbo/vmbo (kader- en beroepsgerichte leerweg)
- MAVO/eerste 3 jaar HAVO & VWO/vmbo (theoretische en gemengde leerweg)
- MBO
- HAVO & VWO bovenbouw/WO propedeuse
- HBO/WO Bachelor of kandidaats
- WO Doctoraal of master

[Alle respondenten]

4. Wat is ongeveer uw bruto (gezins)inkomen per jaar?

Indien u een partner heeft, is dit het inkomen van u en uw partner samen.

Modaal is €36.500 per jaar.

- Minder dan modaal
- Modaal
- Modaal tot 2 keer modaal
- 2 keer modaal
- Meer dan 2 keer modaal
- Zeg ik liever niet

[Alle respondenten]

5. Wat is uw postcode?

.....

Vragen over uw woonsituatie

[Alle respondenten]

6. Wat is uw woonsituatie?

- Alleenstaand
- Alleenstaand met kind(eren)
- Samenwonend met partner
- Samenwonend met partner en kind(eren)
- Samenwonend met een of meerdere huisgenoten
- Thuiswonend (bij ouders)

[Vraag 6 = Alleenstaand met kind(eren) OF Vraag 6 = Samenwonend met partner en kind(eren)]

7. In welke leeftijdscategorie(ën) is/zijn uw inwonende kind(eren)?

U kunt meerdere antwoorden kiezen

- Jonger dan 12 jaar
- Tussen de 12 en 15 jaar
- Ouder dan 15 jaar

Vragen over het kopen van vuurwerk

Wij stellen u eerst enkele vragen over het kopen van vuurwerk. Het gaat hierbij ook om fop- en schertsvuurwerk, zoals sterretjes.

Let op: Als u samenwoont met uw partner en/of met uw kind(eren) kunt u overall waar 'u' staat, de vraag beantwoorden **voor uzelf én uw partner en/of uw kind(eren)**. Waar u in de antwoorden 'ik' ziet staan, kunt u in dat geval ook 'wij' lezen.

[Alle respondenten]

8. Heeft u afgelopen jaarwisseling (2023-2024) vuurwerk gekocht?

- Ja
- Nee

[Vraag 8 = Ja]

9. Hoeveel euro heeft u afgelopen jaarwisseling in totaal aan vuurwerk uitgegeven?

Als u het niet precies meer weet, mag u het schatten.

€

[Vraag 8 = Ja]

10. Waar heeft u het vuurwerk gekocht?

U kunt meerdere antwoorden kiezen

- In een officieel verkooppunt van oudejaarsvuurwerk in Nederland
- Ik heb het besteld via internet en ik heb het afgehaald bij een officieel verkooppunt van oudejaarsvuurwerk in Nederland
- In een winkel in Nederland (bv. Action, Hema)
- In een vuurwerkspeciaalzaak in het buitenland
- Ik heb het besteld via internet en ik heb het afgehaald bij een vuurwerkspeciaalzaak in het buitenland
- In een winkel in het buitenland
- Ik heb het besteld via internet en ik heb het thuis laten bezorgen
- Anders, namelijk ...

[Vraag 10 = In een vuurwerkspecialzaak in het buitenland OF Vraag 10 = Ik heb het besteld via internet en ik heb het afgehaald bij een vuurwerkspecialzaak in het buitenland OF Vraag 10 = In een winkel in het buitenland]

11. Wat voor soort vuurwerk heeft u in het buitenland gekocht?

U kunt meerdere antwoorden kiezen

Fop- en schertsvuurwerk

- Sterretje(s) (F1)
- Kleine fontein (F1)
- Knetterbal/knetterlint (F1)
- Bengaals vuur/fakkel (F1)
- Overig fop- en schertsvuurwerk, namelijk ...

In Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk

- (Losse) Cake
- Compound/samengesteld vuurwerk
- Grote fontein/vulkaan
- Mijn
- Grondbloem/grondtol/springtol
- Overig in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk, namelijk ...

Overig vuurwerk

- Single shot/Thunder King
- Rotje/Kanonslag/Astronaut
- Ratelband/Chinese rol
- Vuurpijl
- Romeinse kaars
- Babypijltje(s)
- Cobra
- Lawinepijl
- Nitraten
- Mortierbom/shell
- Vlinderbom/toffee
- Flowerbed
- Strijker
- Overig vuurwerk, namelijk ...

- Carbid

[Vraag 8 = Ja]

12. Welke van de volgende beschermingsmiddelen heeft u bij de aankoop van vuurwerk gekocht, gekregen, of had u al in uw bezit?

U kunt meerdere antwoorden kiezen

	Gekocht	Gekregen	Al in bezit	Niet van toepassing
Veiligheidsbril	☐	☐	☐	☐
Gehoorbeschermers	☐	☐	☐	☐
Vuurwerklont	☐	☐	☐	☐

Vragen over het omgaan met vuurwerk – zelf afsteken

De volgende vragen gaan over hoe u omgaat met het afsteken van vuurwerk. Het gaat hierbij ook om fop- en schertsvuurwerk, zoals sterretjes.

Let op: Als u samenwoont met uw partner en/of met uw kind(eren) kunt u overal waar 'u' staat, de vraag beantwoorden **voor uzelf én uw partner en/of uw kind(eren)**. Waar u in de antwoorden 'ik' ziet staan, kunt u in dat geval ook 'wij' lezen.

[Vraag 6 = Alleenstaand OF (Vraag 6 = Alleenstaand met kind(eren) EN Vraag 7 = ouder dan 15 jaar) OF Vraag 6 = Samenwonend met partner OF (Vraag 6 = Samenwonend met partner en kind(eren) EN Vraag 7 = ouder dan 15 jaar) OF Vraag 6 = Samenwonend met een of meerdere huisgenoten OF Vraag 6 = Thuiswonend (bij ouders)]

13. Heeft u (of uw partner) afgelopen jaarwisseling (2023-2024) vuurwerk afgestoken?

- Ja
 Nee

[(Vraag 6 = Alleenstaand met kind(eren) EN Vraag 7 = Jonger dan 12 jaar OF Vraag 7 = Tussen de 12 en 15 jaar) OF (Vraag 6 = Samenwonend met partner en kind(eren) EN Vraag 7 = Jonger dan 12 jaar OF Vraag 7 = Tussen de 12 en 15 jaar)]

14. Heeft u afgelopen jaarwisseling (2023-2024) vuurwerk afgestoken?

- Ja, maar mijn inwonende kind(eren) niet
 Ja, en mijn inwonende kind(eren) ook
 Nee, maar mijn inwonende kind(eren) wel
 Nee, en mijn inwonende kind(eren) ook niet

[Vraag 13 = Ja OF Vraag 14 = Ja, maar mijn inwonende kind(eren) niet OF Vraag 14 = Ja, en mijn inwonende kind(eren) ook OF Vraag 14 = Nee, maar mijn inwonende kind(eren) wel]

15. Welke van de volgende soorten vuurwerk heeft u afgestoken?

U kunt meerdere antwoorden kiezen

Fop- en schertsvuurwerk

- Sterretje(s) (F1)
- Kleine fontein (F1)
- Knetterbal/knetterlint (F1)
- Bengaals vuur/fakkel (F1)
- Overig fop- en schertsvuurwerk, namelijk ...

In Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk

- (Losse) Cake
- Compound/samengesteld vuurwerk
- Grote fontein/vulkaan
- Mijn
- Grondbloem/grondtol/springtol
- Overig in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk, namelijk ...

Overig vuurwerk

- Single shot/Thunder King
 - Rotje/Kanonslag/Astronaut
 - Ratelband/Chinese rol
 - Vuurpijl
 - Romeinse kaars
 - Babypijltje(s)
 - Cobra
 - Lawinepijl
 - Nitraten
 - Mortierbom/shell
 - Vlinderbom/toffee
 - Flowerbed
 - Strijker
 - Overig vuurwerk, namelijk ...
-
- Carbid

[Vraag 13 = Ja OF Vraag 14 = Ja, maar mijn inwonende kind(eren) niet OF Vraag 14 = Ja, en mijn inwonende kind(eren) ook OF Vraag 14 = Nee, maar mijn inwonende kind(eren) wel]

16. Kunt u per soort vuurwerk aangeven welk aantal u heeft afgestoken?

Als u het niet precies meer weet, mag u het schatten.

Fop- en schertsvuurwerk

☐ Sterretje(s) (F1)	...
☐ Kleine fontein (F1)	...
☐ Knetterbal/knetterlint (F1)	...
☐ Bengaals vuur/fakkel (F1)	...
☐ Overig fop- en schertsvuurwerk, namelijk ...	...

In Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk

☐ (Losse) Cake	...
☐ Compound/samengesteld vuurwerk	...
☐ Grote fontein/vulkaan	...
☐ Mijn	...
☐ Grondbloem/grondtol/springtol	...
☐ Overig in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk, namelijk ...	...

Overig vuurwerk

☐ Single shot/Thunder King	...
☐ Rotje/Kanonslag/Astronaut	...
☐ Ratelband/Chinese rol	...
☐ Vuurpijl	...
☐ Romeinse kaars	...
☐ Babypijltje(s)	...
☐ Cobra	...
☐ Lawinepijl	...
☐ Nitraten	...
☐ Mortierbom/shell	...
☐ Vlinderbom/toffee	...
☐ Flowerbed	...
☐ Strijker	...
☐ Overig vuurwerk, namelijk ...	...
☐ Carbid |
... |

[Vraag 13 = Ja OF Vraag 14 = Ja, maar mijn inwonende kind(eren) niet OF Vraag 14 = Ja, en mijn inwonende kind(eren) ook OF Vraag 14 = Nee, maar mijn inwonende kind(eren) wel]

17. In welke gemeente(n) heeft u vuurwerk afgestoken?

.....

[Vraag 13 = Ja OF Vraag 14 = Ja, maar mijn inwonende kind(eren) niet OF Vraag 14 = Ja, en mijn inwonende kind(eren) ook OF Vraag 14 = Nee, maar mijn inwonende kind(eren) wel]

18. Wat was voor u de belangrijkste reden om vuurwerk af te steken?

- Het is leuk voor mijzelf, mijn partner en/of inwonende kind(eren)
- Het is een belangrijk ritueel om de jaarwisseling te markeren
- Het is traditie
- Het is spannend om vuurwerk zelf af te steken
- Het is mooi om naar te kijken
- Een andere reden, namelijk ...

[Vraag 13 = Nee OF Vraag 14 = Nee, en mijn inwonende kind(eren) ook niet]

19. Wat waren voor u de belangrijkste redenen om geen vuurwerk af te steken?

U kunt maximaal drie antwoorden kiezen.

- Ik vond het weer te slecht
- Ik vond het te duur
- Ik vind het zonde van het geld
- Ik vind het niet (meer) interessant
- Ik vind het niet (meer) leuk
- Ik vind het te gevaarlijk (geworden)
- Ik vind het niet goed voor mijn gezondheid
- Ik vind het niet prettig voor de (huis)dieren
- Ik vind het niet goed voor het milieu
- Ik steek nooit vuurwerk af, dus ook nu niet
- Een andere reden, namelijk ...

[Vraag 13 = Nee OF Vraag 14 = Nee, maar mijn inwonende kind(eren) wel OF Vraag 14 = Nee, en mijn inwonende kind(eren) ook niet]

20. U heeft aangegeven afgelopen jaarwisseling zelf geen vuurwerk te hebben afgestoken. Bent u wel zelf buiten naar het vuurwerk gaan kijken?

- Ja
- Nee

[Vraag 14 = Ja, maar mijn inwonende kind(eren) niet OF Vraag 14 = Nee, en mijn inwonende kind(eren) ook niet]

21. Heeft of hebben uw inwonende kind(eren) afgelopen jaarwisseling buiten naar het vuurwerk gekeken?

- Ja
- Nee

[Alle respondenten]

22. Heeft u na de jaarwisseling vuurwerkresten opgeruimd?

- Ja, zoveel mogelijk mijn eigen vuurwerkresten
- Ja, (een gedeelte van) de straat
- Ja, ik heb meegedaan aan veeg- of andere opruimacties
- Nee

Vragen over de kwaliteit van vuurwerk

De volgende vragen gaan over de kwaliteit van het vuurwerk dat afgestoken is. Het gaat hierbij niet om hoe mooi of hard het vuurwerk was, maar om de veiligheid. U kunt hierbij denken aan de stabiliteit van het vuurwerk en of het vuurwerk te snel/langzaam afging.

Let op: Als u samenwoont met uw partner en/of met uw kind(eren) kunt u overal waar 'u' staat, de vraag beantwoorden **voor uzelf én uw partner en/of uw kind(eren)**. Waar u in de antwoorden 'ik' ziet staan, kunt u in dat geval ook 'wij' lezen.

[Vraag 13 = Ja OF Vraag 14 = Ja, maar mijn inwonende kind(eren) niet OF Vraag 14 = Ja, en mijn inwonende kind(eren) ook OF Vraag 14 = Nee, maar mijn inwonende kind(eren) wel]

23. Wat vond u van de kwaliteit van het afgestoken vuurwerk?

Het gaat hierbij om de veiligheid van het vuurwerk (bv. of het vuurwerk te snel afging)

	Slecht	Matig	Goed	Uitstekend	Weet niet / geen mening
Sterretje(s) (F1)	☐	☐	☐	☐	☐
Kleine fontein (F1)	☐	☐	☐	☐	☐
Knetterbal/knetterlint (F1)	☐	☐	☐	☐	☐
Bengaals vuur/fakkel (F1)	☐	☐	☐	☐	☐
Overig fop- en schertsvuurwerk	☐	☐	☐	☐	☐
(Losse) Cake	☐	☐	☐	☐	☐
Compound/samengesteld vuurwerk	☐	☐	☐	☐	☐
Grote fontein/vulkaan	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn	☐	☐	☐	☐	☐
Grondbloem/grondtol/springtol	☐	☐	☐	☐	☐
Overig in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk	☐	☐	☐	☐	☐

[Vraag 23 = 'Slecht' of 'Matig']

24. Waarom vond u de kwaliteit van <de/het type vuurwerk> een score van slecht of matig waard?

Het gaat hierbij om de veiligheid van het vuurwerk (bv. of het vuurwerk te snel afging)

U kunt meerdere antwoorden kiezen

- De gebruiksaanwijzing was niet aanwezig
- De gebruiksaanwijzing was niet duidelijk
- De lont was te kort
- Het duurde lang voordat de lont aangestoken was
- Het vuurwerk ging niet af
- Het vuurwerk ging te snel af
- Het vuurwerk ging te langzaam af
- Het vuurwerk ontplofte in plaats van dat het afging
- Het vuurwerk ging onvoldoende recht omhoog
- Het vuurwerk viel om/was instabiel
- De resten van het vuurwerk kwamen nog brandend naar beneden (tot op de grond)
- De knal was veel te hard
- Iets anders, namelijk ...

Vragen over beschermingsmaatregelen

De volgende vragen gaan over beschermingsmaatregelen die genomen zijn.

Let op: Als u samenwoont met uw partner en/of met uw kind(eren) kunt u overal waar 'u' staat, de vraag beantwoorden **voor uzelf én uw partner en/of uw kind(eren)**. Waar u in de antwoorden 'ik' ziet staan, kunt u in dat geval ook 'wij' lezen.

[Vraag 13 = Ja OF Vraag 14 = Ja, maar mijn inwonende kind(eren) niet OF Vraag 14 = Ja, en mijn inwonende kind(eren) ook]

25. Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uzelf tijdens het afsteken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen

- Gebruiksaanwijzing gelezen
- Veiligheidsbril opgezet
- Een andere bril opgezet / ik had al een andere bril op (bv. leesbril)
- Gehoorbeschermers gedragen
- Een vuurwerklont gebruikt
- Compound/samengesteld vuurwerk afgestoken in een lanceerstandaard
- Afstand gehouden
- Veilige kleding aangedaan (bv. geen capuchon of synthetische kleding)
- Iets anders, namelijk ...
- Ik heb geen beschermingsmaatregelen genomen, want ...

[Vraag 14 = Ja, en mijn inwonende kind(eren) ook OF Vraag 14 = Nee, maar mijn inwonende kind(eren) wel]

26. Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uw inwonende kind(eren) tijdens het afsteken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen

- Ik heb ze een gebruiksaanwijzing laten lezen
- Ik heb ze een veiligheidsbril laten dragen
- Ik heb ze een andere bril laten dragen / ze hadden al een andere bril op
- Ik heb ze gehoorbeschermers laten dragen
- Ik heb ze een vuurwerklont laten gebruiken
- Ik heb ze een lanceerstandaard voor compound/samengesteld vuurwerk laten gebruiken
- Ik heb ze afstand laten houden
- Ik heb ze veilige kleding aan laten trekken (bv. geen capuchon, synthetische kleding of 'openstaande' laarsjes)
- Iets anders, namelijk ...
- Ik heb geen beschermingsmaatregelen voor mijn inwonende kind(eren) genomen, want ...
- Omdat mijn inwonende kind(eren) 16 jaar of ouder is/zijn, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op
- Omdat mijn inwonende kind(eren) op een andere plek vuurwerk afsteken, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op

[Vraag 20 = Ja]

27. Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uzelf tijdens het buiten kijken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen

- Veiligheidsbril opgezet
- Een andere bril opgezet / ik had al een andere bril op (bv. leesbril)
- Gehoorbeschermers gedragen
- Afstand gehouden
- Veilige kleding aangedaan (bv. geen capuchon of synthetische kleding)
- Iets anders, namelijk ...
- Ik heb geen beschermingsmaatregelen genomen, want ...

[Vraag 21 = Ja]

28. Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uw inwonende kind(eren) tijdens het buiten kijken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen

- Ik heb ze een veiligheidsbril laten dragen
- Ik heb ze een andere bril laten dragen / ze hadden al een andere bril op
- Ik heb ze gehoorbeschermers laten dragen
- Ik heb ze afstand laten houden
- Ik heb ze veilige kleding aan laten trekken (bv. geen capuchon, synthetische kleding of 'openstaande' laarsjes)
- Iets anders, namelijk ...
- Ik heb geen beschermingsmaatregelen voor mijn inwonende kind(eren) genomen, want ...
- Omdat mijn inwonende kind(eren) 16 jaar of ouder is/zijn, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op
- Omdat mijn inwonende kind(eren) op een andere plek vuurwerk kijken, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op

Vragen over uw mening

De volgende vragen gaan over wat u vindt van de regelgeving rond vuurwerk. Er zijn geen verkeerde of juiste antwoorden. De vragen dienen om een indicatie te krijgen van het beeld dat u heeft van vuurwerk.

Bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

[Alle respondenten]

29. Er wordt voldoende gecontroleerd op de aankoop van illegaal vuurwerk.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

[Alle respondenten]

30. Er is voldoende voorlichting over het veilig gebruiken van vuurwerk bij de aankoop (bv. door een winkelier).

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

[Alle respondenten]

31. Er is voldoende voorlichting over het veilig gebruiken van vuurwerk in het algemeen (bv. door de overheid).

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

[Alle respondenten]

32. Er is voldoende voorlichting over het veilig kijken naar vuurwerk.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

[Alle respondenten]

33. Een gemeentelijke vuurwerkshow is een goed alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

[Alle respondenten]

34. Het instellen van vuurwerkvrije zones is een goede maatregel.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

[Alle respondenten]

35. Het instellen van beperkte zones waar wel vuurwerk mag worden afgestoken, is een goede maatregel.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

Vragen over een vuurwerkverbod

De volgende vragen gaan over wat u vindt van een verbod op vuurwerk. Er zijn geen verkeerde of juiste antwoorden. De vragen dienen om een indicatie te krijgen van het beeld dat u heeft van vuurwerk.

Bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

[Alle respondenten]

36. Iedereen moet zelf kunnen beslissen of ze vuurwerk willen afsteken.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

[Alle respondenten]

37. De overlast van vuurwerk neemt de afgelopen jaren toe.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

[Alle respondenten]

38. Een algeheel vuurwerkverbod is een goede maatregel.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

[Vraag 38 = Mee eens]

39. Kunt u aangeven waarom u een algeheel vuurwerkverbod een goede maatregel vindt?

U kunt maximaal drie antwoorden kiezen.

- Ik vind het zonde van het geld
- Ik ben bang voor vuurwerk
- Ik krijg gezondheidsklachten van vuurwerk
- Ik vind het een goede manier om letsels te voorkomen
- Ik vind het een goede manier om schade te voorkomen
- Ik vind het een goede manier om gezondheidsklachten bij anderen te voorkomen
- Ik vind het voor de (huis)dieren beter
- Ik vind het voor het milieu beter
- Een andere reden, namelijk ...

[Alle respondenten]

40. Als volgende jaarwisseling (2024-2025) een algeheel vuurwerkverbod geldt, dan ga ik illegaal vuurwerk kopen.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

[Alle respondenten]

41. Mijn gemeente moet een plaatselijk verbod op vuurwerk kunnen instellen.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

Vragen over regels

De volgende vragen gaan over wat u weet over de regels van het kopen en afsteken van vuurwerk. Er zijn geen verkeerde of juiste antwoorden. De vragen dienen om een indicatie te krijgen van het beeld dat u heeft van vuurwerk.

[Alle respondenten]

42. Wat is de minimumleeftijd waarop kinderen vuurwerk mogen kopen?

- Vanaf 12 jaar
- Vanaf 13 jaar
- Vanaf 14 jaar
- Vanaf 15 jaar
- Vanaf 16 jaar
- Vanaf 17 jaar
- Vanaf 18 jaar

[Alle respondenten]

43. Wat is de minimumleeftijd waarop kinderen vuurwerk mogen afsteken?

- Vanaf 12 jaar
- Vanaf 13 jaar
- Vanaf 14 jaar
- Vanaf 15 jaar
- Vanaf 16 jaar
- Vanaf 17 jaar
- Vanaf 18 jaar

Vragen over gehoorschade

De volgende vragen gaan over gehoorschade die afgelopen jaarwisseling (2023-2024) is opgelopen door het afsteken van vuurwerk of het kijken naar vuurwerk.

[Alle respondenten]

44. Heeft u afgelopen jaarwisseling door vuurwerk last gekregen van een piep/ruis in uw oren?

- Ja
- Nee

[Alle respondenten]

45. Heeft u afgelopen jaarwisseling door vuurwerk een dof gevoel, last van harde geluiden of vervorming van geluiden gehad?

- Ja
- Nee

[Alle respondenten]

46. Heeft u afgelopen jaarwisseling door vuurwerk het idee gekregen dat u minder goed kunt horen?

- Ja
- Nee

Verdiepend onderzoek

Op een later moment voeren we (mogelijk) een verdiepend onderzoek/interview uit om meer te weten te komen over het aankoop- en afsteekgedrag van Nederlandse huishoudens.

[Alle respondenten]

47. Mogen wij contact met u opnemen als we in de toekomst aanvullende vragen willen stellen?

- Ja
- Nee

Bijlage 2 Tabellenboek

(Tabel) 1: Wat is uw geslacht?

n=2.021	Aantal	Percentage
Man	999	49,4
Vrouw	1.017	50,3
Anders/overig	5	0,2
Wil ik niet zeggen	0	0,0

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 2: Wat is uw leeftijd?

Aantal respondenten	Minimum (jaar)	Maximum (jaar)	Gemiddelde (jaar)
2.021	20,0	75,0	49,6

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 3: Wat is uw hoogste voltooide opleiding?

n=2.021	Aantal	Percentage
Basisonderwijs	11	0,5
Lbo/vbo/vmbo (kader- en beroepsgerichte leerweg)	128	6,3
MAVO/eerste 3 jaar HAVO & VWO/vmbo (theoretische en gemengde leerweg)	159	7,9
MBO	531	26,3
HAVO & VWO bovenbouw/WO propedeuse	249	12,3
HBO/WO Bachelor of kandidaats	666	33
WO Doctoraal of master	277	13,7

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 4: Wat is ongeveer uw bruto (gezins)inkomen per jaar?

n=2.021	Aantal	Percentage
Minder dan modaal	428	21,2
Modaal	479	23,7
Modaal tot 2 keer modaal	440	21,8
2 keer modaal	163	8,1
Meer dan 2 keer modaal	213	10,5
Zeg ik liever niet	298	14,7

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 5: Wat is uw postcode?

n=1.989*	Aantal	Percentage
Drenthe	52	2,6
Flevoland	80	4,0
Friesland	61	3,0
Gelderland	164	8,1
Groningen	60	3,0
Limburg	101	5,0
Noord-Brabant	248	12,3
Noord-Holland	477	23,6
Overijssel	95	4,7
Utrecht	241	11,9
Zeeland	30	1,5
Zuid-Holland	380	18,8

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Van 32 respondenten was de provincie onbekend.

(Tabel) 6: Wat is uw woonsituatie?

n=2.021	Aantal	Percentage
Alleenstaand	513	25,4
Alleenstaand met kind(eren)	93	4,6
Samenwonend met partner	737	36,5
Samenwonend met partner en kind(eren)	497	24,6
Samenwonend met een of meerdere huisgenoten	76	3,8
Thuiswonend (bij ouders)	105	5,2

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 7: In welke leeftijdscategorie(ën) is/zijn uw inwonende kind(eren)?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=590	Aantal	Percentage
Jonger dan 12 jaar	275	46,6
Tussen de 12 en 15 jaar	130	22,0
Ouder dan 15 jaar	305	51,7

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 8: Heeft u afgelopen jaarwisseling (2023-2024) vuurwerk gekocht?

n=2.021	Aantal	Percentage
Ja	501	24,8
Nee	1.520	75,2

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 9: Hoeveel euro heeft u afgelopen jaarwisseling in totaal aan vuurwerk uitgegeven?

Aantal respondenten	Minimum (€)	Maximum (€)	Gemiddeld (€)
501	1,00	4.000,00	107,80

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 10: Waar heeft u het vuurwerk gekocht?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=501	Aantal	Percentage
In een officieel verkooppunt van oudejaarsvuurwerk in Nederland	216	43,1
Ik heb het besteld via internet en ik heb het afgehaald bij een officieel verkooppunt van oudejaarsvuurwerk in Nederland	53	10,6
In een winkel in Nederland (bv. Action, Hema)	206	41,1
In een vuurwerkspeciaalzaak in het buitenland	47	9,4
Ik heb het besteld via internet en ik heb het afgehaald bij een vuurwerkspeciaalzaak in het buitenland	9	1,8
In een winkel in het buitenland	75	15,0
Ik heb het besteld via internet en ik heb het thuis laten bezorgen	2	0,4
Anders*	3	0,6

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Respondenten die bij 'anders' en locatie hebben ingevuld die eigenlijk bij één van de andere keuzemogelijkheden hoort, zijn gehercodeerd.

(Tabel) 11: Wat voor soort vuurwerk heeft u in het buitenland gekocht?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=118	Aantal	Percentage
Fop- en schertsvuurwerk		
Sterretje(s) (F1)	21	17,8
Kleine fontein (F1)	21	17,8
Knetterbal/knetterlint (F1)	19	16,1
Bengaals vuur/fakkel (F1)	12	10,2
Overig fop- en schertsvuurwerk*	3	2,5
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>44</i>	<i>37,3</i>
In Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk		
(Losse) Cake	75	63,6
Compound/samengesteld vuurwerk	50	42,4
Grote fontein/vulkaan	34	28,8
Mijn	9	7,6
Grondbloem/grondtol/springtol	14	11,9
Overig in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk*	2	1,7
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>92</i>	<i>78,0</i>
Overig vuurwerk		
Single shot/Thunder King	27	22,9
Rotje/Kanonslag/Astronaut	15	12,7
Ratelband/Chinese rol	14	11,9
Vuurpijl	29	24,6
Romeinse kaars	14	11,9
Babypijltje(s)	7	5,9
Overig vuurwerk*	0	0,0
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>63</i>	<i>53,4</i>
Cobra	7	5,9
Lawinepijl	7	5,9
Nitraten	18	15,3
Mortierbom/shell	7	5,9
Vlinderbom/toffee	3	2,5
Flowerbed	17	14,4
Strijker	12	10,2
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>37</i>	<i>31,4</i>
Carbid	1	0,8

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Respondenten die bij 'overig fop- en schertsvuurwerk', 'overig in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk' of 'overig vuurwerk' een type vuurwerk hebben ingevuld dat eigenlijk bij één van de andere keuzemogelijkheden hoort, zijn gehercodeerd.

(Tabel) 12: Welke van de volgende beschermingsmiddelen heeft u bij de aankoop van vuurwerk gekocht, gekregen, of had u al in uw bezit?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=501	Gekocht (n, %)	Gekregen (n, %)	Al in bezit (n, %)	Niet van toepassing (n, %)
Veiligheidsbril	50 (10,0%)	99 (19,8%)	265 (52,9%)	118 (23,6%)
Gehoorschermers	19 (3,8%)	15 (3,0%)	181 (36,1%)	290 (57,9%)
Vuurwerklont	127 (25,3%)	147 (29,3%)	114 (22,8%)	151 (30,1%)

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 13: Heeft u (of uw partner) afgelopen jaarwisseling (2023-2024) vuurwerk afgestoken?

n=1.736	Aantal	Percentage
Ja	378	21,8
Nee	1.358	78,2

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 14: Heeft u afgelopen jaarwisseling (2023-2024) vuurwerk afgestoken?

n=352	Aantal	Percentage
Ja, maar mijn inwonende kind(eren) niet	55	15,6
Ja, en mijn inwonende kind(eren) ook	120	34,1
Nee, maar mijn inwonende kind(eren) wel	51	14,5
Nee, en mijn inwonende kind(eren) ook niet	126	35,8

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 15: Welke van de volgende soorten vuurwerk heeft u afgestoken?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=567	Aantal	Percentage
Fop- en schertsvuurwerk		
Sterretje(s) (F1)	305	53,8
Kleine fontein (F1)	226	39,9
Knetterbal/knetterlint (F1)	132	23,3
Bengaals vuur/fakkel (F1)	95	16,8
Overig fop- en schertsvuurwerk*	9	1,6
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>403</i>	<i>71,1</i>
In Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk		
(Losse) Cake	230	40,6
Compound/samengesteld vuurwerk	131	23,1
Grote fontein/vulkaan	140	24,7
Mijn	31	5,5
Grondbloem/grondtol/springtol	141	24,9
Overig in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk*	0	0,0
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>352</i>	<i>62,1</i>
Overig vuurwerk		
Single shot/Thunder King	84	14,8
Rotje/Kanonslag/Astronaut	48	8,5
Ratelband/Chinese rol	26	4,6
Vuurpijl	78	13,8
Romeinse kaars	47	8,3
Babypijltje(s)	20	3,5
Overig vuurwerk*	2	0,4
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>200</i>	<i>35,3</i>
Cobra	16	2,8
Lawinepijl	8	1,4
Nitraten	26	4,6
Mortierbom/shell	7	1,2
Vlinderbom/toffee	4	0,7
Flowerbed	30	5,3
Strijker	10	1,8
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>64</i>	<i>11,3</i>
Carbid	10	1,8

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Respondenten die bij 'overig fop- en schertsvuurwerk', 'overig in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk' of 'overig vuurwerk' een type vuurwerk hebben ingevuld dat eigenlijk bij één van de andere keuzemogelijkheden hoort, zijn gehercodeerd.

(Tabel) 16: Kunt u per soort vuurwerk aangeven welk aantal u heeft afgestoken?

n=593	Minimum (aantal)	Maximum (aantal)	Gemiddeld (aantal)
Fop- en schertsvuurwerk			
Sterretje(s) (F1)	1	199*	9
Kleine fontein (F1)	1	80†	10
Knetterbal/knetterlint (F1)	1	199*	19
Bengaals vuur/fakkel (F1)	1	51†	6
Overig fop- en schertsvuurwerk	1	199*	65
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	0	199	21
In Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk			
(Losse) Cake	1	45†	4
Compound/samengesteld vuurwerk	1	49‡	3
Grote fontein/vulkaan	1	25†	4
Mijn	1	25†	6
Grondbloem/grondtol/springtol	1	100*	20
Overig in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk	0	0†	0
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	0	100	14
Overig vuurwerk			
Single shot/Thunder King	1	99†	13
Rotje/Kanonslag/Astronaut	1	199*	31
Ratelband/Chinese rol	1	15‡	2
Vuurpijl	1	30†	8
Romeinse kaars	1	24†	6
Babypijltje(s)	1	25*	10
Overig vuurwerk	1	20†	8
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	0	199	19
Cobra	1	25†	9
Lawinepijl	1	10‡	5
Nitraten	1	99†	25
Mortierbom/shell	2	20‡	8
Vlinderbom/toffee	1	10†	4
Flowerbed	1	10‡	3
Strijker	1	99†	30
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	0	99	20
Carbid	1	49‡	9

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Respondenten konden een maximum aantal van 200 geven; † Respondenten konden een maximum aantal van 100 geven; ‡ Respondenten konden een maximum aantal van 50 geven.

(Tabel) 17: In welke gemeente(n) heeft u vuurwerk afgestoken?

Wegens het grote aantal gemeenten zijn de resultaten van deze vraag niet in een tabel opgenomen.

(Tabel) 18: Wat was voor u de belangrijkste reden om vuurwerk af te steken?

n=567	Aantal	Percentage
Het is leuk voor mijzelf, mijn partner en/of kind(eren)	237	41,8
Het is een belangrijk ritueel om de jaarwisseling te markeren	94	16,6
Het is traditie	126	22,2
Het is spannend om vuurwerk zelf af te steken	10	1,8
Het is mooi om naar te kijken	81	14,3
Een andere reden*	19	3,4

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Respondenten die bij 'een andere reden' een reden hebben ingevuld die eigenlijk bij één van de andere keuzemogelijkheden hoort, zijn gehercodeerd.

(Tabel) 19: Wat waren voor u de belangrijkste redenen om geen vuurwerk af te steken?

U kunt maximaal drie antwoorden kiezen.

n=1.468	Aantal	Percentage
Ik vond het weer te slecht	54	3,7
Ik vond het te duur	217	14,8
Ik vind het zonde van het geld	799	54,4
Ik vind het niet (meer) interessant	186	12,7
Ik vind het niet (meer) leuk	148	10,1
Ik vind het te gevaarlijk (geworden)	390	26,6
Ik vind het niet goed voor mijn gezondheid	62	4,2
Ik vind het niet prettig voor de (huis)dieren	454	30,9
Ik vind het niet goed voor het milieu	381	26,0
Ik steek nooit vuurwerk af, dus ook nu niet	585	39,9
Een andere reden*	79	5,4

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Respondenten die bij 'een andere reden' een reden hebben ingevuld die eigenlijk bij één van de andere keuzemogelijkheden hoort, zijn gehercodeerd.

(Tabel) 20: U heeft aangegeven afgelopen jaarwisseling zelf geen vuurwerk te hebben afgestoken. Bent u wel zelf buiten naar het vuurwerk gaan kijken?

n=1.508	Aantal	Percentage
Ja	682	45,2
Nee	826	54,8

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 21: Heeft of hebben uw inwonende kind(eren) afgelopen jaarwisseling buiten naar het vuurwerk gekeken?

n=181	Aantal	Percentage
Ja	100	55,2
Nee	81	44,8

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 22: Heeft u na de jaarwisseling vuurwerkresten opgeruimd?

n=2.021	Aantal	Percentage
Ja, zoveel mogelijk mijn eigen vuurwerkresten	397	70,0*
Ja, (een gedeelte van) de straat	208	10,3
Ja, ik heb meegedaan aan veeg- of andere opruimacties	22	1,1
Nee	1.394	69,0

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Dit percentage is gebaseerd op het aantal respondenten dat vuurwerk heeft afgestoken (n=567).

(Tabel) 23: Wat vond u van de kwaliteit van het afgestoken vuurwerk?

	Slecht (%)	Matig (%)	Goed (%)	Uitstekend (%)	Weet niet/geen mening (%)
1. Sterretje(s) (F1) (n=305)	2,6	12,8	60,0	23,9	0,7
2. Kleine fontein (F1) (n=225)*	2,7	16,9	57,8	20,9	1,8
3. Knetterbal/knetterlint (n=132)	5,3	18,2	61,4	13,6	1,5
4. Bengaals vuur/fakkel (n=95)	2,1	10,5	62,1	23,2	2,1
5. Overig fop- en schertsvuurwerk (n=8)*	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
6. (Losse) Cake (n=230)	0,9	7,4	46,5	45,2	0,0
7. Compound/samengesteld vuurwerk (n=131)	0,8	5,3	45,8	47,3	0,8
8. Grote fontein/vulkaan (n=140)	2,1	8,6	54,3	33,6	1,4
9. Mijn (n=31)	0,0	16,1	48,4	35,5	0,0
10. Grondbloem/grondtol/springtol (n=140)*	1,4	15,0	60,7	22,9	0,0
11. Overig in Nederland toegestaan oudejaarsvuurwerk (n=0)	-	-	-	-	-

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Het aantal wijkt - wegens hercoderen - af van het aantal weergegeven in (Tabel) 15.

(Tabel) 24: Waarom vond u de kwaliteit van <de/het type vuurwerk> een score van slecht of matig waard?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

Verwijzing type vuurwerk in (Tabel) 23	1. n=47	2. n=44	3. n=31	4. n=12	5. n=0	6. n=19	7. n=8	8. n=15	9. n=5	10. n=23	11. n=0
De gebruiksaanwijzing was niet aanwezig	1	4	3	0	-	1	0	0	0	1	-
De gebruiksaanwijzing was niet duidelijk	2	1	2	1	-	1	1	1	0	1	-
De lont was te kort	6	6	6	1	-	1	1	0	1	4	-
Het duurde lang voordat de lont aangestoken was	15	2	1	0	-	2	1	1	0	1	-
Het vuurwerk ging niet af	6	5	7	0	-	2	1	1	1	5	-
Het vuurwerk ging te snel af	6	4	5	2	-	0	2	2	0	2	-
Het vuurwerk ging te langzaam af	5	5	4	2	-	1	0	2	0	5	-
Het vuurwerk ontplofte in plaats van dat het afging	2	2	0	0	-	1	0	0	0	0	-
Het vuurwerk ging onvoldoende recht omhoog	2	4	2	1	-	4	0	0	1	0	-
Het vuurwerk viel om/was instabiel	0	9	4	0	-	1	0	3	1	2	-
De resten van het vuurwerk kwamen nog brandend naar beneden (tot op de grond)	1	0	0	0	-	0	0	1	1	1	-
De knal was veel te hard	0	0	1	0	-	0	0	0	0	0	-
Iets anders*	11	14	7	5	-	7	3	6	2	8	-

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Respondenten die bij 'iets anders' een reden hebben ingevuld die eigenlijk bij één van de andere keuzemogelijkheden hoort, zijn gehercodeerd.

(Tabel) 25: Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uzelf tijdens het afsteken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=523*	Aantal	Percentage
Gebruiksaanwijzing gelezen	146	27,9
Veiligheidsbril opgezet	222	42,4
Een andere bril opgezet / ik had al een andere bril op (bv. leesbril)	59	11,3
Gehoorbeschermers gedragen	78	14,9
Een vuurwerklont gebruikt	270	51,6
Compound/samengesteld vuurwerk afgestoken in een lanceerstandaard	17	13,7†
Afstand gehouden	371	70,9
Veilige kleding aangedaan (bv. geen capuchon of synthetische kleding)	133	25,4
Iets anders‡	15	2,9
Ik heb geen beschermingsmaatregelen genomen	47	9,0

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Vraag 25 is gesteld aan respondenten die zelf vuurwerk afstaken.

† Dit percentage is gebaseerd op het aantal respondenten dat zelf een compound/samengesteld vuurwerk heeft afgestoken (n=124).

‡ Respondenten die bij 'iets anders' een maatregel hebben ingevuld die eigenlijk bij één van de andere keuzemogelijkheden hoort, zijn gehercodeerd.

(Tabel) 26: Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uw inwonende kind(eren) tijdens het afsteken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=171*	Aantal	Percentage
Ik heb ze een gebruiksaanwijzing laten lezen	21	12,3
Ik heb ze een veiligheidsbril laten dragen	117	68,4
Ik heb ze een andere bril laten dragen / ze hadden al een andere bril op	14	8,2
Ik heb ze gehoorbeschermers laten dragen	39	22,8
Ik heb ze een vuurwerklont laten gebruiken	103	60,2
Ik heb ze een lanceerstandaard voor compound/samengesteld vuurwerk laten gebruiken	6	15,4**
Ik heb ze afstand laten houden	127	74,3
Ik heb ze veilige kleding aan laten trekken (bv. geen capuchon, synthetische kleding of 'openstaande' laarsjes)	56	32,7
Iets anderst†	8	4,7
Ik heb geen beschermingsmaatregelen voor mijn inwonende kind(eren) genomen	4	2,3
Omdat mijn inwonende kind(eren) 16 jaar of ouder is/zijn, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op	5	11,1‡
Omdat mijn inwonende kind(eren) op een andere plek vuurwerk afsteken, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op	5	2,9

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Vraag 26 is gesteld aan respondenten waarvan het inwonende kind vuurwerk heeft afgestoken.

** Dit percentage is gebaseerd op het aantal respondenten waarvan het inwonende kind een compound/samengesteld vuurwerk afstak (n=39).

† Respondenten die bij 'iets anders' een maatregel hebben ingevuld die eigenlijk bij één van de andere keuzemogelijkheden hoort, zijn gehercodeerd.

‡ Dit percentage is gebaseerd op het aantal respondenten waarvan het inwonende kind ouder dan 15 jaar is (n=45).

(Tabel) 27: Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uzelf tijdens het buiten kijken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=682	Aantal	Percentage
Veiligheidsbril opgezet	47	6,9
Een andere bril opgezet / ik had al een andere bril op (bv. leesbril)	48	7,0
Gehoorbeschermers gedragen	30	4,4
Afstand gehouden	512	75,1
Veilige kleding aangedaan (bv. geen capuchon of synthetische kleding)	40	5,9
Iets anders*	17	2,5
Ik heb geen beschermingsmaatregelen genomen	682	33,7

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Respondenten die bij 'iets anders' een maatregel hebben ingevuld die eigenlijk bij één van de andere keuzemogelijkheden hoort, zijn gehercodeerd.

(Tabel) 28: Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uw inwonende kind(eren) tijdens het buiten kijken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=100	Aantal	Percentage
Ik heb ze een veiligheidsbril laten dragen	29	29,0
Ik heb ze een andere bril laten dragen / ze hadden al een andere bril op	4	4,0
Ik heb ze gehoorbeschermers laten dragen	17	17,0
Ik heb ze afstand laten houden	70	70,0
Ik heb ze veilige kleding aan laten trekken (bv. geen capuchon, synthetische kleding of 'openstaande' laarsjes)	18	18,0
Iets anders*	2	2,0
Ik heb geen beschermingsmaatregelen voor mijn inwonende kind(eren) genomen	13	13,0
Omdat mijn inwonende kind(eren) 16 jaar of ouder is/zijn, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op	0	0,0
Omdat mijn inwonende kind(eren) op een andere plek vuurwerk kijken, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op	2	2,0

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Respondenten die bij 'iets anders' een maatregel hebben ingevuld die eigenlijk bij één van de andere keuzemogelijkheden hoort, zijn gehercodeerd.

(Tabel) 29, 30, 31, 32, 33, 34 en 35.

Bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

n=2.021	Mee oneens (%)	Neutraal (%)	Mee eens (%)	Weet niet / geen mening (%)
29. Er wordt voldoende gecontroleerd op de aankoop van illegaal vuurwerk	57,1	19,5	13,2	10,1
30. Er is voldoende voorlichting over het veilig gebruiken van vuurwerk bij de aankoop (bv. door een winkelier)	27,9	27,1	27,7	17,4
31. Er is voldoende voorlichting over het veilig gebruiken van vuurwerk in het algemeen (bv. door de overheid)	29,6	26,4	37,4	6,6
32. Er is voldoende voorlichting over het veilig kijken naar vuurwerk	29,8	30,5	33,3	6,7
33. Een gemeentelijke vuurwerkshow is een goed alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk	17,9	18,3	58,3	5,4
34. Het instellen van vuurwerkvrije zones is een goede maatregel	18,8	17,4	58,1	5,7
35. Het instellen van beperkte zones waar wel vuurwerk mag worden afgestoken, is een goede maatregel	27,3	24,2	43,0	5,4

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 36, 37, 39, 40 en 41.

Bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

n=2.021	Mee oneens (%)	Neutraal (%)	Mee eens (%)	Weet niet / geen mening (%)
36. Iedereen moet zelf kunnen beslissen of ze vuurwerk willen afsteken	43,2	17,0	37,2	2,6
37. De overlast van vuurwerk neemt de afgelopen jaren toe	15,4	18,2	62,2	4,2
38. Een algeheel vuurwerkverbod is een goede maatregel	30,1	15,1	51,6	3,2
40. Als volgende jaarwisseling (2024-2025) een algeheel vuurwerkverbod geldt, dan ga ik illegaal vuurwerk kopen	80,1	5,4	8,6	5,9
41. Mijn gemeente moet een plaatselijk verbod op vuurwerk kunnen instellen	20,1	14,3	61,7	3,9

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 39: Kunt u aangeven waarom u een algeheel vuurwerkverbod een goede maatregel vindt?

U kunt maximaal drie antwoorden kiezen.

n=1.042	Aantal	Percentage
Ik vind het zonde van het geld	204	19,6
Ik ben bang voor vuurwerk	79	7,6
Ik krijg gezondheidsklachten van vuurwerk	40	3,8
Ik vind het een goede manier om letsels te voorkomen	697	66,9
Ik vind het een goede manier om schade te voorkomen	622	59,7
Ik vind het een goede manier om gezondheidsklachten bij anderen te voorkomen	137	13,1
Ik vind het voor de (huis)dieren beter	578	55,5
Ik vind het voor het milieu beter	490	47,0
Een andere reden*	49	4,7

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

* Respondenten die bij 'een andere reden' een reden hebben ingevuld die eigenlijk bij één van de andere keuzemogelijkheden hoort, zijn gehercodeerd.

(Tabel) 42: Wat is de minimumleeftijd waarop kinderen vuurwerk mogen kopen?

n=2.021	Aantal	Percentage
Vanaf 12 jaar	174	8,6
Vanaf 13 jaar	8	0,4
Vanaf 14 jaar	85	4,2
Vanaf 15 jaar	41	2
Vanaf 16 jaar	779	38,5
Vanaf 17 jaar	10	0,5
Vanaf 18 jaar	924	45,7

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 43: Wat is de minimumleeftijd waarop kinderen vuurwerk mogen afsteken?

n=2.021	Aantal	Percentage
Vanaf 12 jaar	392	19,4
Vanaf 13 jaar	14	0,7
Vanaf 14 jaar	142	7
Vanaf 15 jaar	53	2,6
Vanaf 16 jaar	682	33,7
Vanaf 17 jaar	15	0,7
Vanaf 18 jaar	723	35,8

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 44: Heeft u afgelopen jaarwisseling door vuurwerk last gekregen van een piep/ruis in uw oren?

n=2.021	Aantal	Percentage
Ja	53	2,6
Nee	1.968	97,4

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 45: Heeft u afgelopen jaarwisseling door vuurwerk een dof gevoel, last van harde geluiden of vervorming van geluiden gehad?

n=2.021	Aantal	Percentage
Ja	113	5,6
Nee	1.908	94,4

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 46: Heeft u afgelopen jaarwisseling door vuurwerk het idee gekregen dat u minder goed kunt horen?

n=2.021	Aantal	Percentage
Ja	45	2,2
Nee	1.976	97,8

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

(Tabel) 47: Mogen wij contact met u opnemen als we in de toekomst aanvullende vragen willen stellen?

n=2.021	Aantal	Percentage
Ja	1.594	78,9
Nee	427	21,1

Bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2023-2024, VeiligheidNL

Bijlage 3 Afbeeldingen typen vuurwerk

veiligheid.nl
kenniscentrum letselpreventie

Vuurwerk aanwijsblad

(Losse) Cake

Compound/
samengesteld vuurwerk

Grote fontein/vulkaan

Mijn

Grondbloem/grondtol/
springtol

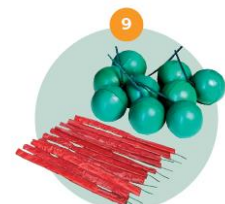
Bengaals vuur/fakkel (F1)

Sterretjes (F1)

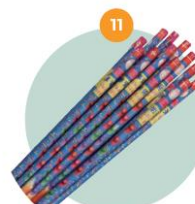
Kleine fontein (F1)

Knetterbal/knetterlint (F1)

Vuurpijl

Romijnse kaars

Babypijl(tje)s

Single shot/
Thunder King

Rotje/Kanonslag/
Astronaut

Ratelband/Chinese rol

Cobra

Strijker

Nltraten

Mortierbom/shell

Vlinderbom/Toffee

Flowerbed

Law(nep)ijl

Carbid

Disclaimer

Bij de samenstelling van deze publicatie is de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. VeiligheidNL aanvaardt echter geen verantwoordelijkheid voor eventuele, in deze uitgave voorkomende, onjuistheden of onvolkomenheden. Overname van tekst of gedeelten van tekst is toegestaan, mits met de juiste bronvermelding. Indien tekst gebruikt wordt voor commerciële doelstellingen dient altijd vooraf schriftelijke toestemming verkregen te zijn.

Privacy en gegevensbescherming

VeiligheidNL gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt VeiligheidNL voor passende beveiliging van persoonsgegevens. VeiligheidNL behandelt uw persoonlijke gegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zoals deze sinds 25 mei 2018 geldt. Lees meer over onze privacy verklaring op www.veiligheid.nl/privacy

